

DARBININKAS

LV NO. 66

SECOND CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, SPALIS - OCTOBER 13, 1970

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Nixono naujas taikos planas jau patiko ir liberalams

Prez. Nixonas išėjo su nauja iniciatyva Indokinijos karo likvidavimo reikalu. Paskutiniame pasiūlyme visai naujas dalykas yra tai, kad prie Vietnamo (šiaurinio ir pietinio) yra jungiamas ir Laosas bei Kambodija. Tai labai logiška, nes visoje Indokinijoje agresorius yra S. Vietnamas. Savo pasiūlymus Amerika iš anksto aptarė su visais trimis paliejamais: su P. Vietnamu, Laosu ir Kambodija. Visų jų sutikimas gautas.

Penki punktai

Pasiūlymai sutraukti į žemiau išvardintus penkis punktus.

1. Visos karinės pajėgos Vietnamo, Laose ir Kambodijoje

nutraukia ugnį ir pasilieka tose vietose, kurias jos tuo momentu kontroliuoja. Tikslas: sustabdyti žudynes. Nesant aiškių fronto linijų, paliaubų kontrolė sunki, bet pradžioje geriau taip, negu nieko nedaryti. Šitas pasiūlymas daromas be jokių sąlygų, bet siūloma tuoju pradėti pasitarimus dėl paliaubų priežiūros suorganizavimo. Priežiūrą vykdys tarptautinis organas ir pačios kariaujančios šalys. Paliaubų metu negali būti įvesti nauji kariniai daliniai nė į Laosą, nė į Kambodiją, nė į P. Vietnamą.

2. Sutarus paliaubas, organizuojama Indokinijos taikos konferencija. Mat, Paryžiaus taikos pasitarimuose kalbama tik apie Vietnamą, bet S. Vietnamo kariuomenė veda karą ne tik P. Vietnamo, bet ir Laose bei Kambodijoje. Tai yra vienas karas, todėl apie jo likvidavimą reikia kalbėti kartu. Tam tikslui reikalinga viena tarptautinė konferencija. Jei šalis to pageidautų, konferencijos pagrindu gali būti 1954 ir 1962 metų Ženevos susitarimai. JAV priims viską, ką šalys toje konferencijoje sutars.

Beorganizuojant Indokinijos taikos konferenciją, Amerika tęs pasitarimus ir Paryžiuje. Ten ir per kitus diplomatinis kanalus gali vykti tos konferencijos organizavimas.

3. Amerika pasirengusi pradėti derybas dėl visiško karinio pasitraukimo iš P. Vietnamo. Tai bus viena dalis Indokinijos problemos sutvarkymo, paremta jau seniai skelbtais principais — jų svarbiausias yra abipusis karinių jėgų ištraukimas pagal sutartą tvarką.

4. Visų suinteresuotų kvietimas prisidėti prie suradimo formulės politinei taikai P. Vietnamo patikrinti. Ji turi patenkinti visų P. Vietnamo gyventojų aspiracijas, atitikti krašte esančių politinių jėgų santyki. Bet antroji pusė tegul nemano, kad jai bus leista pasigrobtį P. Vietnamo valdžią klasta.

5. Siūloma tuoju be jokių sąlygų paleisti visus karo belaisvius ir leisti jiems vykti ten, kur jie patys pasirinks.

Kaip kas priėmė naujus pasiūlymus?

Amerikos kongresas ir visuomenė planą priėmė netikėtai palankiai. Trumpai, aiškiai ir teisingai — visą reikalą NYT taip nusakė: "Pirmą kartą Nixono administracijos metu JAV paėmė Vietnamo reikalą tokią liniją, kurią gali paremti dauguma amerikiečių ir jų draugai užsieniuose. Prezidentas parodė kelią realiam politiniam sprendimui, kurį ir komunistai gali priimti derybų baze, jeigu jų tikslas yra ne karinė pergalė, bet kompromisas."

Tik keli pasimetę Amerikos reporteriai pirmą vakarą savo komentaruose buvo pradėję spėlioti, kad planas yra parengtas ir paskelbtas greit įvykstantiems rinkimams įtaigoti. Tą pačią mintį greit pasiskolino ir komunistai Paryžiuje, Maskvoje bei Pekine. Bet

nė Hanojaus, nė Vietkongo delegacijos Paryžiuje plano neatmetė. Pažadėjo daugiau apie tai kalbėti būsimuose posėdžiuose. Tokios pirmosios reakcijos buvo laukta, bet vis dar norima manyti, kad vėliau privačiuose susitikimuose bus išgirsta ir kitokia kalba, Maskva turėjo pabūti Hanojaus garsia kalbiu, nes šiandien ji kito kelio nebeturi, kadangi Hanojus ne Maskva, bet Pekinas.

Maskvai buvo gera proga paglaibyti Washingtoną už valstybės sekretoriaus Rogers pareikšimą spaudos konferencijoje, kad Rusija aktyviai padėjo Egiptui sulaužyti paliaubas prie Suezio kanalo.

Washingtono planas labai rimtas, dabar atėjo laikas surimėti komunistams ir ji priimti derybų baze.

Prancūzijos prez. Pompidou, dabar keliaujas Rusijoje, pereiną sekma-dienį spaudai Taškente pareiškė, kad Amerika tikrai nori pasitraukti iš Vietnamo, todėl visi turėtų remti naują prezidento taikos planą.

— Jubiliejinės kalbos pasakys prezidentas Nixonas atvykdamas į J. Tautos spalio 23. Sekančią dieną kitų valstybių vadai pakviesti atvykti į Baltuosius Rūmus jų garbei vakare rengiamoms vaišėms.

Rumunijos Ceausescu atvyko pažinti JAV Labiausiai domėtis tik kapitalistais

Į Ameriką atvyko Rumunijos prezidentas ir Maskvos jungo besikratančios kompartijos vadas Nicolae Ceausescu. Svečiuosis jis čia dvi savaites, daugiausiai laiko praleisdamas su didžiausiais pasaulio kapitalistais — Amerikos bankininkais ir pramonininkais. Kelionei po Ameriką prezidentas Nixonas pavedė jam vieną iš savo lėktuvų. Joks komunistinio krašto vadas dar nebuvo čia taip priimtas, ir greičiausiai niekad nebus: jam bus atviros visos durys, per kurias jis norės įeiti savo krašto ūkinei gerovei kelti pagalbos ieškodamas ir prašydamas. Bet pridėkim ir tai, kad jokiam komunistiniame krašte taip nuosirdžiai nebuvo pirmtas iškviol joks Amerikos prezidentas, kaip prezidentas Nixonas buvo priimtas pernai Rumunijoje.

Diplomatinio protokolo atžvilgiu rumuno viešnagė Amerikoje turės trejų atspalvių.

Kai jis spalio 19 atvyks į J. Tautos jubiliejaus progą kalbos pasakyti, ir spalio 24 dalyvaus prezidentas Nixonas sušauks valstybių galvoms pietuose, jis naudosis tomis privilegijomis, kurias Amerika specialia sutartimi yra suteikusi visoms JT posėdžiuose dalyvaujančioms delegacijoms ir asmenims.

Kai spalio 26, jau pakilavęs plačiai po Ameriką, jis atvyks į Washingtoną pasitarimams su prezidentu Nixonu ir jo kabineto nariais, Ceausescu bus oficialus Amerikos svečias.

Lankydams pramonės įmones ir vesdamas pasitarimus su bankininkais bei pramonininkais New Yorke, Detrote ir plačiojoje Kalifornijoje, Rumunijos prezidentas keliaus kaip privatus asmuo, bet su visa paslauga, kuri diskretiškai teikiama draugiškam svečiui.

Atvyko jis čia ieškoti pri-

Nicolae Ceausescu

vačių kapitalų ir Amerikos technologijos. Valstybių kreditų jis dabar negali gauti, nes Rusijos spaudimu ir Rumunija yra įpareigota teikti pagalbą S. Vietnamui. Gi tokioms valstybėms kongresas yra uždraudęs duoti kreditų iš valstybinių fon-

du. Rumunas domisi namų statybos pramone ir finansavimu, lėktuvais, vaisių ir daržovių konservavimo technologija, potvynių kontrole, žemės drėkinimo sistemomis ir kompiuteriais. New Yorke lankys net Bloomingdale ir Alexander didžiąsias krautuves, kad susipažintų su jų administravimu.

Visa jo kelionė buvo parengta iš anksto, net galimų susitarimų metmenys paruošti. Ir dar prisimintina, kad Ceausescu tiek daug dėmesio sukaupė į Ameriką tuo pačiu laiku, kada menkavertiškumo kompleksas kamuoja Maskvos klika pademonstravo žemiausio laipsnio diplomatinį netaktą — atšaukė savo premjero kelionę į Jungt. Tautų jubiliejinę sesiją todėl, kad JAV vyriausybė, o ne Jungt. Tautos, apkaltino ją dalyvavus paliaubų susitarimo lauzyme prie Suezio kanalo. Taip taikliai pro šalį prašauti Kremlui jau seniai bebūvo paisekė.

Egiptas teisinasi ir grasina kerštu

Kairas. — Egipto užsienio reikalų ministeris Riad pareiškė, kad gali nebūti prastės paliaubos, jeigu Izraelis iš anksto ir be jokių sąlygų nepasizadės sugrįžti į taikos pasitarimus per J. Tautų tarpininką Jarringą ir būsimos taikos nenorės remti Saugumo Tarybos 1967 lapkričio 22 d. rezoliuciją. Egipto, Jordano ir Izraelio atstovai per tarpininką Jarringą

pasitarimus buvo pradėję rugpjūčio 25, bet Izraelis greit iš jų pasitraukė, kai buvo sušaukta, kad Egiptas pradėjo statyti naujas raketas paliaubų zonoje. Izraelis ir dabar tebetvirtina, kad sugrįž derėtis tik tuo atveju, kai po paliaubų įsigaliojimo atvežtos raketos bus atgal išvežtos. Egiptas vis tebekartoją, kad to niekad nebus.

Riadas dabar pradėjo tvirtinti, kad Amerikos taikos iniciatyvoje paliaubos nebuvusios esminė derybų sąlyga. Egiptas tik todėl sutikęs pasiūlymą priimti, kad norėjęs parodyti gerą valią. Dabar gi viskas apsuko antraip: užmirštos derybos, karščiuojamasi tik dėl paliaubų.

Šitą ciniškai suktą pareiškimą Riadas palydėjo ir grasinimu, kad arabai dabar atkreips visą dėmesį į vieningos politikos prieš Izraelį ir Ameriką suorganizavimą. Pirmasis tos politikos smūgis būsiąs nukreiptas į Amerikos naftos interesus Vid. Rytuose.

Jis pakartojo ir seniai skelbiamą tvirtinimą, kad Egiptas paliauboms įsigalėjus naujų raketų į paliaubų zoną nėra įvežęs, tik ten jau buvusios smėlio maišų apsaugą pakeitė cementu. Jis patarė Amerikai atsimešti nuo Izraelio rėmimo ir pasirūpinti savo reikalais.

Nafta remiamai diplomatinei linijai suorganizuoti greit būsianti sukviesta arabų valstybių konferencija. Washingtonas, anot Riad, laiko savo rankose Izraelio pasitraukimo iš arabų žemių raktą, todėl arabai turi priversti Ameriką tą raktą prieš Izraelį panaudoti. Dėl Izraelio pasitraukimo iš derybų kalta esanti tik Amerika.

JT gen sekretorius U Thant ir V. Vokietijos užsienio reik. min. Scheel, nors V. Vokietija nėra J. Tautų narys, bet Scheel čia pasirodė sesiją pradėjus, nes buvo sutarta New Yorke susitikti su Lenkijos užs. reik. min. pavaduotoju Winiewicz turtis toliau dėl santykių užmezgimo. Scheel išbuvo N. Y. apie 10 dienų ir susitikio pasitarimams daugiau kaip su trisdešimt valstybių užsienio reikalų ministrai. Pasikalbėjimų tikslas nebuvo skelbiamas.

Solženytsin gavo Nobelio premiją

Sovietijoje gyvenęs ir Stalino laikais po koncentracijos stovyklas tapytas rusas rašytojas Solženytsinas laimėjo šių metų Nobelio literatūros premiją.

Kai kurie jo kūriniai, aprašę koncentracijos stovyklų gyvenimą ir išgyvenimus, yra atspausdinti Vakaruose, bet pats rašytojas ir šiandien tebetvirtina, kad jis nežinąs kaip jie ten nukeliavo. Pačioje Rusijoje jo kūryba nurašinėjama ranka ar mašinėle ir platinama slapta.

Po kūrybinių atspausdinimo už-

sieniuose jis buvo išmestas iš rašytojų s-gos, bet iškviol nedarėtuotas, nors neseniai vanao režimą už mokslininko akademiko Medvedevo patalpini-mą į protinių pamišėlių ligoninę. Dabar toji valdžios malone ir pinigais besinaudojanti rašytojų s-ga per savo sekretariatą pareiškė, kad Švedijos mokslų akademijos elgesys esąs apgailėtinas, nes premijos paskyrimas minėtam rašytojui esanti pigi antisovietinė politika. Tuo tarpu tas pareiškimas yra daug švelnesnis už tą, kuris

buvo to paties organo pareiškimas tada, kada tokia pati premija buvo paskirta rašytojui Pasternakui. Šis buvo terorui priverstas nuo tos premijos atsisakyti.

Solženytsinas telegrama padėkojo už premiją ir pranešė bandysias atvykti Švedijon jos atsiimti, bet šiandien dar niekas nežino, kaip toji kelionė gali pasibaigti. Gal jis ir bus išleistas, bet gali būti nebepriimtas atgal. Rašytojas gi nenori apleisti Rusijos.

Pacifike gimė nauja Fiji valstybė

Šią savaitę J. Tautos praturtės dar vienu nariu — priims naują gimusią Fiji valstybę, kuri susideda iš daugiau kaip 300 salų, esančių Pacifike 1,200 mylių nuotolyje į šiaurę nuo Naujosios Zelandijos. Tose salose gyvena apie 520,000 žmonių. Didelis rasių mišinys.

Seniausiais ten gyveną melaneziečiai sudaro 42 proc. gyventojų. Jie valdo veik visą naudojimui tinkamą žemę, augina cukraus nendres, kokoso riešutus ir kitus egzotiškus augalus.

Miestuose vyrauja indai, sudarą 50 proc. gyventojų. Jie valdo visą prekybą, amatus ir profesijas. Juos čia atvežė britai 19 šimt. dirbti plantacijose.

Tarp jų ir malaziečių kartais įvyksta susirėmimų, nes indai negali prieiti prie augalų auginimui tinkamos žemės.

Likusiuose 8 proc. sutelpa visi baltieji, kurie iškviol kontroliavo apie 75 proc. visos ūkinės finansinės veiklos.

Salos išbuvo britų valdžioje 96 metus. Pastaruoju laiku jau turėjo plačią savivaldą. Dabar tampa nepriklausoma valstybe ir lieka Britų Bendruomenėje. Valdžios galva tapo vienos genties vadas, mokslus ėjęs N. Zelandijoje ir Anglijos Oxforde. Yra dvi politinės partijos, atitinkančios ir dviem vyraujančiom gyventojų grupėm.

Su Fiji atėjimu J. Tautos dabar turės 127 narius.

Aleksandras Vakselis, JAV LB New Yorke apygardos pirmininkas, dalyvauja tarptautinio New Yorke festivalio "The People, Yes" garbės komitete, priima proklamaciją iš New Yorke burmistro John V. Lindsay ir kultūros departamento vedėjo Dore Schary. Festivalis vyksta spalio 11-18 Centriniam parke. Lietuvių grupė šoka spalio 17 d. 4 val. popiet.

A. Solženytsin

Ar koalicija galima tarp etninių grupių ir juodųjų

Clevelandas — vienas įtampos punktų:

Baltimorės lenk-amerikietė Barbara Mikulski "N. Y. Times" rugsėjo 28 užsiminė apie galimybę sudaryti etninių grupių ir juodosios jėgos "alianšą". Jau spalio 5 tas pats laikraštis informavo — net pirmame puslapyje — apie tokių mėginimus Clevelande, kur įtampa tarp etninių grupių ir juodosios jėgos auga diena iš dienos.

Tame 800,000 gyventojų mieste juodųjų esą 47 proc., ir jų skaičius auga. O etninių grupių taip pat esą gausu — net 29 grupės, kurios turi ne mažiau kaip po 1,000 narių. Jų daugumas iš vidurio ar pietų Europos kilimo. Atvykę prieš 50 metų ar po antrojo pasaulinio karo. Susitelkę prie fabriko ir pieno liejyklų.

Anot "N. Y. Times", etninės grupės atmeta "melting pot" idėją. Norėdamos išlaikyti savo tautinę tapatybę (identitetą), jos susiduria tiesiogiai su juodųjų kaimynų ekspansija, kuri etninių grupių ūkinį, kultūrinį gyvenimą griauja. Griauja ne konkurencija, bet labiau augančių kriminalinio elemento siautėjimu — užpildinėjamais, apiplėšimais.

Dalis baltųjų etninių žmonių traukiasi į saugesnius rajonus; dalis liekasi ir mėgina su juodaisiais susiprasti, sugyventi, bendradarbiauti.

Vyskupo iniciatyva konfliktą paversti susipratimu:

Katalikų Bažnyčia — teigia NYT — turi didelę reikšmę tarp etninių bendruomenių. Jos susitelkę apie bažnyčias ir parapijas organizacijos. Buvo manyta, kad tos organizacijos padės jiems asimiliuotis. Bet 50 metų istorija parodė priešingai.

Prasidėjus dabar įtampai tarp etninių grupių ir juodųjų, Clevelando vyskupas William M. Cosgrove ėmėsi iniciatyvos sudaryti komitetą etniniam reikalui (Ethnic Task Force), samprotaudamas: "Tokio komiteto vienas iš pagrindinių uždavinių padėti etninėms grupėms suprasti, kad jos turi ekonominę bei socialinę reiką, bendrą su juodąja, rudąja ar Appalachijs baltosios mažumos grupe, daugiau, nei jos įsivaizduoja. Skirtybės yra daugiau įsivaizduotos nei realios, nes abejos grupės yra aukštos, kurie skelbiami esą susirūpinę jų gerove, bet kurie iš tikrųjų leidžia jų energiją nukrypti labiau į konfliktą vieni su kitais, užuot paskatinę teikti jėgas draugėn miestui gelbėti".

Vyskupo pastangom etninis komitetas buvo sudarytas. Jo pirmininkas (išrinktas ar paskirtas?) yra Joseph F. Bauer, imigrantas vengras. Tas komitetas paruošė vadinamą "Clevelando planą".

Clevelando plano pagrindas:

Pagal NYT informaciją komiteto pirmininkas Bauer ryšium su tuo planu išspėjai apie etninę jėgą įžangoje skelbė: "Dėl tam tikrų priežasčių miegantis milžinas bunda, ir ar jis pabus kaip galingas sąjungininkas socialinės pažangos siekime ar kaip socialinei pažangai kliuvinys, — priklausys nuo to, kaip jis bus sutiktas."

"Planas siekia įjungti etninius amerikiečius, jų spaudą, bažnyčias ir kitas organizacijas į kovą prieš skurdą ir rasinę diskriminaciją. Tai mėginimas atsiliepti į etninių amerikiečių teisėtus reikalus bei siekimus ir plėtoti didesnius ryšius ar bendradarbiavimą tarp etninių ir juodųjų amerikiečių."

Planas ragina organizuoti etnines grupes tokiu būdu, kaip tai padarė negrai, siekdami sau lygių teisių.

Pirmi bandymai daromi Clevelande vyskupo iniciatyva, pritariant miesto majorui, juodajam

(Bauerio pareiškimu, etniniai amerikiečiai yra apleisti, sugluminti ir dėl to turi užsitikrinti saugumą savo tapatumui, būti traktuojami lygiomis teisėmis.)

Konkrečiau minima, kad tame plane numatyta etninė taryba (council), kuri siektų paramos iš viešųjų fondų etniniam amerikiečiam, turintiems mažas pajamas; taryba taip pat turi siekti etninių grupių atstovus su sprendžiamais balsais turėti

socialinių institucijų vadovybėse; turi siekti pagaliau, kad būtų sudaryta etninė vadovybė, kuri su tokiu "briliantiškumu", kaip juodoji bendruomenė gina savo reikalus, galėtų "kalbėti už žemutinę — vidutinę amerikiečių klasę".

Bendradarbiavimo pirmi žingsniai:

Clevelando miesto majoras Carl B. Stokes, juodasis, paskyrė specialius igaliotinius tar-

tis su etninėm bendruomenėm ieškant susipratimo.

Baueris pareiškė, kad pasitarimuose su juodosios bendruomenės atstovais buvo prieita išvada, jog esama ekonominių ir socialinių klausimų, kurie gali būti geriausiai išspręžiami jungtinėm jėgom.

Tačiau abidvi pusės taip pat žino, kad esama rimtų skirtumų, kurie yra kliuviniai koalicijai.

Lietuvos kankinių koplyčios viena siena šv. Petro bazilikoje Vatikane. Rūpintojėlis ir karalius Mindaugas Krikštas.

MŪSŲ KULTŪROS VAIZDELIAI

SPAUDA

Buvo Bendruomenės, spaudos, radijo veikėjų suvažiavimas. Jis buvo gausiai, o kai kur ir vaizdingai aprašytas. Kelias vaizdėlius, kurie rodo mūsų visuomeninę kultūrą viešuosius pasisakymuose.

Ka žurnalistų pirmininkas galvoja apie redaktorius

Naujienos rugsėjo 28 žurnalistų konferencijos aprašyme: "St. Barzdukas klausia, kodėl nėra žinomų mūsų laikraščių redaktorių, ar jie priklauso sąjungai. V. Alantas paaiškina, kad vieni jaučiasi per menki įstoti į sąjungą, o visų, gi, su policija neatvesi".

Globa Taboro farmoje

Laikraščiai rašė, kad Bendruomenės, spaudos ir radijo veikėjų suvažiavimą rūpestingai globojo Taboro farmos šeimininkai. Vyriausių veiksmų atstovus apgyvendino ne tik viename kambaryje, bet suguldė ir į vieną lovą. Ir rezultatus ap-

— Vilniuje Mokslių akademijos bibliotekoje rugsėjo 18 buvo atidaryta lenkų moksline knygos paroda. Į parodos atidarymą buvo atvykę Lenkijos leidyklų, Mokslių akademijos ir kiti pareigūnai. (Elta)

rašo Draugas rugsėjo 24: "St. Barzdukas, PLB c.v. pirm., uždarydamas suvažiavimą, jo darbus vertina teigiamai. Kalbėdamasis su Vliko vicepirm. J. Audėnu ir gyvendamas dvi dienas viename kambaryje, netgi miegodamas toje pačioje lovoje, turėjęs proger išsikalbėti ir nuomones suderinti".

Ar notarimai reikalingi?

Suvažiavimo išvadom ir nutarimam formuluoti buvo sudaryta komisija. Buvo paskelbta, kad komisija nieko neformuluavo ir jokių nutarimų nepadarė. Gal jie ir nereikalingi atrodė po radijo veikėjo J. Stempušio pranešimo, kurio ištrauką skaitome iš Naujienų rugsėjo 30: "Pirmame spaudos ir radijo atstovų suvažiavime buvo kalbėta ir žadėta išleisti gerą Lietuvos himno ir giesmės Lietuvosiais esame mes gimę plokštelę. Tasai suvažiavimas vyko 1964 metais. Praėjo šešeri metai nuo to suvažiavimo, dvidešimt penkeri gyvo imigrantinio gyvenimo ir penkiasdešimt metų nuo Nepriklausomybės paskelbimo, o pagrindinės savo tautos giesmės ir valstybės himno reprezentacinės plokštelės neturime".

Apie save ir kitus

Mūsų pastogė rugsėjo 3 minėjo Australijos Bendruomenės sukaktį. Sykiu tai esanti sukaktis ir Mūsų pastogės, kurią leidžia Bendruomenė. Laikraštis save kitų laikraščių tarpe taip apibūdino: "Tai vienintelis laisvame pasaulyje bendruomenės leidžiamas laikraštis be srovinių spalvų ar doktrinų".

(Gal išskyrus vieną doktriną: kad sava bespalvė spalva yra skaistesnė už visų kitų spalvas).

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratešti prenumeratą 1970 metams.

Vardas ir pavardė _____

Adresas _____

DARBININKAS naujienų skaitytojams pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$8.00.

Už kalendorių	\$ _____
Siūniu už prenumeratą	\$ _____
Spaudai paremti	\$ _____
Siūniu skolą už _____ m.	\$ _____

LIETUVOJE

Vilniaus ir Krokuvos universitetai rugsėjo 7 Vilniuje pasirašė draugystės ir bendradarbiavimo sutartį. Iš lenkų pusės sutartį pasirašė Krokuvos Jogaio universiteto rektorius prof. dr. M. Klimaszewski, iš lietuvių — doc. J. Grigonis, laikinai ejęs Vilniaus universiteto rektorius pareigas.

Pagal sutartį numatytas bendradarbiavimas visuomeninių mokslų, matematikos, fizikos, biochemijos, lingvistikos ir kitų klausimų srityse. Būsią keičiamasi mokslo darbuotojais pasiskaitoms skaityti, be to, numatyta keistis ir studentais, aspi-

rantais. (Elta)

SENIAUSIOS LIETUVOJE BIBLIOTEKOS SUKAKTIS

Vilniuje minėta seniausios Lietuvos bibliotekos, Vilniuje, 400 metų sukaktis. Jos direktorius, Jurgis Tornau, "Tiesoje" (rugs.) 17 pasakojo apie bibliotekos praeitį ir dabartį. Pokario metu Odesoje pavyko rasti ir atgabenti į Vilnių pirmąją lietuvišką knygą — M. Mažvydo Katekizmą, Maskvą gi grąžino vienintelį pasaulį žinomą M. Daukšos Katekizmo egzempliorių, K. Širvydo žodyną ir kitų unikalių dalykų.

Pasak Tornau, dabar bibliotekoje dirba palyginti nedaug žmonių — pusantro šimto. Daug pasaulio knygų biblioteka gauna mainais. Nors Vilniuje, Antakalnyje statomas studentų miestelis, tačiau pagrindiniai bibliotekos fondai likę centriniuose universitetų rūmuose. Pirmoje eilėje bus iškelta ekonomikos fakulteto biblioteka, kurią greitai laiku sudarys 200,000 tomų.

Bibliotekos įsteigimo iškilmes Vilniuje iškilmingai universitete minėtos rugsėjo 17-18. Rugsėjo 17 posėdy, pirmininkaujant Vilniaus universiteto bibliotekininkystės ir mokslinės informacijos katedros vedėjui L. Vladimiroviui, šalia bibliografo V. Bogušio, pranešimus darė du svečiai rusai.

Kitą dieną vyko iškilmės filharmonijos rūmuose. Čia dalyvavo partijos, valdžios ir kiti pareigūnai. Kalbėjo rekt. Kubilius, bibliotekos direktorius J. Tornau, sveikino N. Kurovas iš Maskvos. Pabaigoje L. Vladimirovas perskaitė sveikinimo laišką Sovietų partijos Komitetui. (Elta).

SPARTA — Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojates ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 80-30¼ Jamaica Ave Woodhaven, N.Y. 11421; telef. 296-2060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

J. B. ŠALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave (prie Forest Pkwy Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2214.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios koplyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni koplyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. Laidotuvių direktorius. 428 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MARKET 2-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Franas Vaitkus, Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška koplyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5838.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pokyliams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrus. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsu artimiesiems — importuotos ir vietinės Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsakykite ir išsistinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda baltą (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai, 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. Direktoriaus dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountinside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį. Dir. prof. dr. Jokūbas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės žibury, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WBMI - FM 5.7 sekmadienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — Lietuviškų melodijų radio valanda iš WMZK-FM stoties, banga 98 mc. antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 9 v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-4550.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmadieniais 9-9:30 val ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — Kalifornijos Lietuvių Radijas — Lithuanian Melodies. KTYM, banga 1460 AM, šeštadieniais 12 - 12:45 val. p.p. Radijo klubo pirm. ir programos ved. Stasė Pautienienė, 841 Stanford St., Santa Monica, Calif. 90403. Tel. 828-3779.

Lietuviškam rajone — LIETUVISKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alien's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

— Gėlės įvairiomis progom

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 738-1946. Čia rasite nuosirdų lietuvišką patarnavimą.

NEW YORK CHICAGO

LITAS Investing Co., Inc.

specializuojasi nekilnojamo turto, trumpalaikių paskolų, akcijų biržos ir kitose srityse. LITO bendrovė Jūs kviečia investuoti indėlių formoje. Už indėlius mokamos aukštos palūkanos. Investavimo arba paskolų ūkiais prašome kreiptis:

LITAS INVESTING CO., INC.

86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418 — Tel. 212 - 441-6799 2422 West Marquette Rd. Chicago, Ill. 60629 — Tel. 312 - 476-2242

Visais apdraudus ir nekilnojamo turto klausimais prašome kreiptis į LITAS SERVICE CORPORATION

94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212 - 847-5522 Pilnas draudimo patarnavimas — namams, mašinoms, gyvuliams ir k.

Chicago Rome Paris München Los Angeles: Atostogų suvažiavimai LITAS Travel Service yra pasirošius Jums patarnauti nežiūrint kur ir kada keliautumėte. LITAS Travel Service parūpins bilietus, padarys reikiamas rezervacijas, patars kur geriausia atostogauti, kur apsisotiti, kurio laiku ir iš kurio aerodromo arba uosto patogiausia išvykti. Patarnavimai yra visiškai veltui. — LITAS Travel Service talkina išskviečiant giminės iš Lietuvos, atostogom ar nuolatiniams apsigyvenimui, RUŠIATES KELIONEN? ... Nepamirškite LITAS TRAVEL SERVICE

94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212 - 847-5522 SEKMINGOS KELIONES!

DARBININKAS

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published weekly except holiday weeks and First week in August
when published weekly.
Subscription price \$8.00 — Subscription per year \$8.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Stralpinis ir korespondencijos redakcija taisy savo nuostatas. Nenaudoti stralpiniai
sągomi ir grafiniai autoriams prašant. Pavardę pasirašyti stralpiniai nebūtina
neišleisti redakcijos nuomone. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Sprendimai spaudoje ar šalia spaudos?

Spaudoje iškyla dienos klausimai. Gali juos išaiškinti ir išspręsti, o jei sunkiau sprendžiami, bent suaktualinti. Blogiau, kai suaktualina, sukelia ginčus, tarpusavio kovą, o klausimas vis vien pasilieka be sprendimo.

Gera, kad spauda suaktualina. Bet sprendimą klausimų, kurių spaudos žmonės nėra kompetentingi, palieka tiems organams, kurių kompetencija ir formaliai ir faktiškai pripažįstama. Reikia tik, kad tie organai savo įsipareigojimą atliktų.

Kalbėkim pavyzdžiais.

★
Spaudoje kilo konfliktas tarp Clevelando veikėjų. Grėsis ginčas išsilypsnoti. Laiku susigriebti ir abiejų pusių pozicijoms išaiškinti buvo kreiptasi į numatytą įstatuose instituciją — garbės teismą. Reikalas buvo pagaliau išaiškintas, ir abi pusės toliau nerado reikalo ginčą tęsti spaudoje.

Reikalas apsigalvoję be visuomenės skandalų aistrų, nes pakreiptas reikalinga vaga.

★
Ne taip buvo padaryta su Clevelando šokių grupės "Grandinėlės" byla. Spaudoje buvo ilga diskusija ir prieš ir už "Grandinėlės" šokių bei drabužių naują formą. Ji tebekaitina aistras ir ugdo neteisę vienai ir antrai pusei.

Diskusijos pradžioje Darbininkas mėgino kreipti į vagą, kurioje ginčas galėjo būti išspręstas. Tada rašė: "Toje diskusijoje, kartais ramioje, kartais aitrioje, asmeniškioje, aiškėjo pirmas klausimas: ar ansambliui turi tenkintis folklorine medžiagos iliustracija, ar turi reikštis tos medžiagos choreografinė bei drabužių kūryba? Atrodo, be ginčo bus su tikta, kad choreografiniai bei drabužių pavidalai, pamitai iš folkloro, būtų priderinti prie dabarties žmogaus dinamikos ir optinio įspūdingumo reikalavi-

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.

by FRANCISCAN FATHERS

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published weekly except holiday weeks and First week in August
when published weekly.
Subscription price \$8.00 — Subscription per year \$8.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Stralpinis ir korespondencijos redakcija taisy savo nuostatas. Nenaudoti stralpiniai
sągomi ir grafiniai autoriams prašant. Pavardę pasirašyti stralpiniai nebūtina
neišleisti redakcijos nuomone. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Sprendimai spaudoje ar šalia spaudos?

Spaudoje iškyla dienos klausimai. Gali juos išaiškinti ir išspręsti, o jei sunkiau sprendžiami, bent suaktualinti. Blogiau, kai suaktualina, sukelia ginčus, tarpusavio kovą, o klausimas vis vien pasilieka be sprendimo.

Gera, kad spauda suaktualina. Bet sprendimą klausimų, kurių spaudos žmonės nėra kompetentingi, palieka tiems organams, kurių kompetencija ir formaliai ir faktiškai pripažįstama. Reikia tik, kad tie organai savo įsipareigojimą atliktų.

Kalbėkim pavyzdžiais.

★
Spaudoje kilo konfliktas tarp Clevelando veikėjų. Grėsis ginčas išsilypsnoti. Laiku susigriebti ir abiejų pusių pozicijoms išaiškinti buvo kreiptasi į numatytą įstatuose instituciją — garbės teismą. Reikalas buvo pagaliau išaiškintas, ir abi pusės toliau nerado reikalo ginčą tęsti spaudoje.

Reikalas apsigalvoję be visuomenės skandalų aistrų, nes pakreiptas reikalinga vaga.

★
Ne taip buvo padaryta su Clevelando šokių grupės "Grandinėlės" byla. Spaudoje buvo ilga diskusija ir prieš ir už "Grandinėlės" šokių bei drabužių naują formą. Ji tebekaitina aistras ir ugdo neteisę vienai ir antrai pusei.

Diskusijos pradžioje Darbininkas mėgino kreipti į vagą, kurioje ginčas galėjo būti išspręstas. Tada rašė: "Toje diskusijoje, kartais ramioje, kartais aitrioje, asmeniškioje, aiškėjo pirmas klausimas: ar ansambliui turi tenkintis folklorine medžiagos iliustracija, ar turi reikštis tos medžiagos choreografinė bei drabužių kūryba? Atrodo, be ginčo bus su tikta, kad choreografiniai bei drabužių pavidalai, pamitai iš folkloro, būtų priderinti prie dabarties žmogaus dinamikos ir optinio įspūdingumo reikalavi-

Baltijos valstybės ir Europos saugumo konferencija

Kanados, Montrealio spaudos skiltyse tebevyksta pasisakymai bei pasiūlymai Baltijos valstybių okupacijos bei jų likimų klausimu. Elta skelbė, kad dienraštis "The Montreal Star" š.m. rugsėjo 14 buvo įdėjęs straipsnį "The Baltic Tragedy" (Baltijos tragedija), kurio autorius buvo pasiūlęs: jei įvyktų sovietų peršamoji Europos saugumo konferencija, joje turėtų būti kanadiečių iškeltas ir Baltijos valstybių klausimas.

Tik trims dienoms praslinkus, rugsėjo 17 "The Montreal Star" paskelbė Warren Horn laišką. Autorius pažymėjo, kad rugsėjo 14 straipsnis buvo pasirodęs "pačiu laiku", nes buvo atkreiptas dėmesys į Baltijos valstybių užgrobumą, kuris laikytinas pirmą planingą raudonosios imperijos ekspansiją jėgos priemonėmis. Toliau sekė Suomijos, rytų Lenkijos, Besarabijos, rytų Vokietijos, Vengrijos, Čekoslovakijos ir šiuo metu, Egipto, Sirijos bei Irako užėmimas ar sovietų įtakos įsivyravimas tuose kraštuose. Autoriaus nuomone, tai buvęs, laiko atžvilgiu, "meistriškas posūkis ar sudėrimas", nes tuo metu, 1940 m. birželio mėn., pasauliui rūpėjo nacių karinių dalinių žaibinis

Kanados spaudos dvejoji balsai: už ir prieš Baltijos valstybes

karas prieš Prancūziją, Belgiją ir Olandiją.

Iš tikrųjų, pabrėžia Horn, brutali Baltijos valstybių okupacija buvo suplanuota naciam ir sovietams pasirašius nepuolimo sutartį. Tai, teigiama, buvęs "gražus rudojo ir raudonojo bulių sandėris".

Laiško autorius nuomone, sunku atpasakoti tai, ką sovietai yra įvykdę su Lietuvos, Latvijos bei Estijos gyventojais, kaip jie juos yra deportavę, kalinę ar kankinę — tai, esą, galima palyginti su tų pačių sovietų elgesiu ukrainiečių, Rusijos gyventojų, atžvilgiu. Svarbiausia, teigia Horn Kanados dienraštis, sovietai nesidrovėjo pasirašyti nemoralaus pobūdžio sutartis su nekenčiamais diktatoriumis, jei tai atitiko sovietų galios, ekspansijos ir kolonializmo interesus, ir visa tai jie vykdė negalinčių apsiginti tautų kaina. Autorius dar pridūrė, kad pavyzdžių atsirastų ir Artimuose Rytuose, bet... "pasaulis niekuomet nesimokė iš istorijos..."

Rugsėjo 18 d. "The Montreal Star" Maskvos korespondentas David Levy atsiliepė į Eltos

mūsų spaudoje paskleistą James Eayrs straipsnį. Levy bijo, kad Baltijos valstybių klausimo iškėlimas galimoje Europos saugumo konferencijoje galėtų "sužlugdyti tokios konferencijos atmosferą ir tai nepalengvintų sumažinti rytų ir vakarų kraštų įtampą".

Šis Maskvoje sėdęs kanadiškio laikraščio atstovas toliau dėstė, kad Lietuvos ir kitų dviejų Baltijos kraštų padėtis, Stalinui mirus, virto "nepalyginamai geresnė", negu diktatoriaus valdymo metais. Dovydas Levy net kaltina emigrantus, kad jie nesuprantą Vakarų demokratijos, nes, girdi, A. Smetona 1923 metais buvo virtęs diktatoriumi ir panaikinęs konstituciją... Kanadiškio žurnalisto nuomone, lietuviai, latviai bei estai namuose kalbą savo kalbomis ir rusų kalbą naudoja tik norėdami susikalbėti savo tarpe.

Jis primena Molotovo įsitikinimą, kad mažosios tautos turinčios išnykti, tačiau, Levy nuomone, tai neliečia kultūrinės srities.

Dovydas Levy toliau išvedžioja, lyg būdamas sovietų pasara dytas advokatas. Jis aiškina, kad Baltijos valstybių klau-

mas esąs ypač svarbus (crucial) sovietų sistemai, kad tų kraštų gyventojai turi kuo nusiskųsti, todėl, esą, sovietams rūpi, kad tie klausimai nepatektų į viešumą. Tačiau tai neįreikiška, kad jie nepatenkų į privačius ar įtakingus sluoksnius.

Levy griežtai pasisako prieš Eayrs pasiūlymą — Baltijos valstybių klausimą kanadiečiams iškelti galimoje Europos saugumo konferencijoje. Jo nuomone, tą klausimą iškėlus, tai būtų ginklas, nukreiptas prieš Sovietų Sąjungą.

Pagaliam, maskvinis Montrealio dienraščio atstovas prieina išvadą, kad esąs tik vienintelis kelias reikalus pataisyti, tai pakeikti Fed. Vokietijos kancelerio Willy Brandto pavyzdį, kuris Masvoj pasirašęs istorinio masto sutartį. Levy klausia: ar toji sutartis negalėtų sustabdyti visų tų, kuriems rūpi agitacija prieš Sovietus?

Šitaip pasisakė Montrealio dienraščio, Kanadoje, maskvinis korespondentas David Dovydas Levy. Tai yra pavyzdys Vakarų žurnalisto, kuris visom keturiom pasinėšęs ginti sovietų politiką bei jos kryptį. Jo samprotavimai visiškai atitinka Maskvos ir sovietų dabartinės politikos propagandą. Pagaliau, jei Kremlius panaudojo kanadiškį atstovą pasisakyti Maskvos krypties Baltijos valstybių klausimu ir vos keturiom dienom praslinkus nuo to paties Montrealio dienraščio pasiūlymo iškelti Baltijos valstybių klausimą Europos saugumo konferencijoje, tai tik liudija, kiek Kremliaus valdovams yra opus Baltijos kraštų klausimas ir ypatingai, jei jis patenka į tarptautinę spaudą ir ypač — jei jis siūlomas iškelti tarptautinėje konferencijoje.

Kitas Kanados dienraštis, Toronto "Daily Star" rugsėjo 29 įdėjo jau minėto James Eayrs ilgą, Baltijos kraštų bylą labai palankų straipsnį: "Kad nepamirštume: Baltijos tragedija". Pakartojamos kai kurios autoriaus, Toronto universiteto profesoriaus, mintys jo pirmame straipsnyje, rugsėjo 14 paskelbtame "The Montreal Star" dien-

rašty. Ši kartą autorius plačiai nušviečia Baltijos kraštų klasingo užėmimo eigą, pradžioje kelias brožuais, bet palankiai atpasakojęs išpūdius, iš Rygos, kurioje jis, atrodo, lankėsi dar prieškariniais laikais.

James Eayrs rašo, kad Stalinas 1939 metais nutaręs keisti sovietų nusistatymą Baltijos valstybių atžvilgiu. Jos buvo pamerktos sužlugdyti. Beliko tik aptarti to žlugdymo, naikinimo laiką, metodus bei stilių.

Toliau autorius vaizdžiai pateikia tokios suplanuotos okupacijos eigą visose trijose Baltijos valstybėse. Išskyrus vieną kitą netikslumą (pvz., Maskvoje lankėsis ir su Molotovu kalbėjęs tuometinis min. pirmninkas ir užsienio reikalų ministras prof. V. Krėvė pažymėtas buvęs "Lietuvos prezidentu"), straipsniui apie Baltijos tragediją autorius toliau nurodė, kad sovietams tris valstybės užėmus, "Vakarų vadai pakratę pačiais ir nuėję savais keliais, panašiai, kaip kurios nors nelaimingos eismo nelaimės liudininkai".

Vis dėlto JAV valst. departamentas 1940 liepos 23 pamerkė okupaciją, gi Kanados vadai 1942 tekalbėjo, jog trijų valstybių užėmimas buvęs "maža kaina įtikinti rusus sąjungininkų pasitikėjimu".

Pagaliam, prof. Eayrs ir Toronto dienraštis pabrėžia, kad nusikaltimas prieš Baltijos valstybes tai nusikaltimas ir prieš žmoniją, kad nesą reikalo kelti išlaisvinimo karą, bet, jis pažymi, esą svarbu iškelti Baltijos klausimą būsimoje Europos saugumo konferencijoje.

Kanada tikrai būsimanti tokios konferencijos dalyvė. Todėl, jis teigia, Kanadai derėtų apaminti visus tuos, kurie Kanadą pasirinko savo namais ar gimtuoju kraštu. Reikia iškelti nepriklausomybės klausimą tų pavergtų kraštų, kurių vienintele klaida buvo tai, jog jie pasižymėjo per daug reikšmės turėjusia geopolitine padėtimi.

Straipsnis baigtas prancūzų kalba žodžiais: Tegyvuoją laisvoji Baltija!

Autoriui prof. J. Eayrs už jo "Baltijos tragediją" straipsnius ir ypač pasiūlymą kelti Baltijos valstybių bylą priklauso visų lietuvių padėka. Tai verta pareikšti ir jam adresuotais laiškais. Rašyti: Prof. James Eayrs, Intern. Relations, University of Toronto, Toronto, Canada. (Elta)

Dešimtį grašių atiduodavau kunigui, už berlinką nupirkdavau degtinės, dar bobutei muilui kiek duodavau, ir išeidavau iki auksinui. Dar paprašo į vestuves — vėl auksinas sprogdta. Tai diržą, tai kitą ką nusiperki. Ar mažą ko pririekia. Per metus rublį kitą nepamatai kaip išleidęs.

— Dar pasakyk, dėde, kur mokes batus siūti?

— Pamačiau, kaip šiaučius siuva, ir aš siuvu. Tu siūk, ir tu pasiūsi. Iš pradžių siuvau ant vieno kurlalio — visiems gerai buvo. Kai panešioja, išsi-tempia — ir gerai. Dabar nori, kad dešinei kojai būtų toks batas, kairėi kitoks, pirma ir anap gerai buvo. Manęs prašydavo siūti dar labiau kaip tikro šiaučiaus Daunoros. Aš, prisidūdamas padą prie peredko, skyklę išdūriau su piona yla, Kai traukiu dratą, tai padė matyti, kaip derva užverda iš karščio. Nešiojant padas dyla, o dratas, padė priviręs, laikosi ir nepaleidžia. Išvarvolyk padę plačią skyklę su stora yla, drates patrūks — ir padas atsokęs.

(Bus daugiau)

New Yorko LB apygardos valdyba daug darbi dėjo, b esirenpdama LB tarybos rinkimam. Viso dirbo apie 60 gmonių vakarais Kultūros Zidinyje. Nuotraukoje iš k. į d. V. Banelis, kandidatuoją į tarybą, A. Reventas, rinkimų komisijos pirmininkas, Z. Jūrys, kandidatuoją į tarybą, ir G. Rajeckas. Nuotr. R. Kisieliaus

MIKALOUJUS KATKUS

BALANOS GADYNĖ

(32)

Taip šnekėjo besėdintinkai, būreliais susisipietę, šnekėdami ir klausydami, vilgino burnas alumi. Būrelių buvo: vienu moterų, vienu vyrų ir maišytų. Moterys užima kėrtę tarp dviejų didžiųjų langų — godin-gają vietą, toliau ant suolo ligi galui stalo — vyrai. Ant pat galo stalo susėdė kortų mėgėjai, čia kozariavo. Šeimininkai nulikdami pristoję tai prie vieno, tai prie kito būrelio.

Giminės užprašyti antradieniui. Tą dieną šeimininkų akys nukreiptos į kiemą, nes reikia pamatyti įvažiuojančius svečius. Stai įvažiojo į kiemą vienu arkliai pakinkyti ratai. Juose sėdi vyrai, moteris ir vaikiukas. Pasisveikinę veda svečius į seklyčią. Atvažiavę dėdė neša geroką maišelį mėsų ir ragaišių. Yra ko nešti, teta nepanešų. Mes, mažiukai, seklyčioje laukiame: pabučiavome dėdei ir tetai į ranką ir gavome tuojau po bandelę ragaišių — vadinasi, po kepaluką. Teta privalo žinoti, kiek mūsų

gryčioje yra vaikų, to amžiaus, kuriame laukiami kepalukai. Gavę nešiojamės kišeniukėse, kaip kokį gražumyną; prisirenkame jų po kelis. Valgyti pasilaikome kitam sykiui ir kitai dienai. Atvažiavusius gimines valgydina seklyčioje, atskirai, dėl tikrumo, kad būtų pavalgę ir sotūs, potam veda į gryčią prie besėdos, sodina už stalo: moterį sodina kėrtėje, vyras pats sau randa vietą tarp vyrų. Vienas būrelis pragydo:

Vis geriam, vis geriam, vis nedainuojam. (2 k.)
Nustokim gerti, imkim dainuoti. (2 k.)

Išgėriau septynias, dar gersiu devynias,
Dar mano galvelėj nēr nieko, nėra.

O kad ir būtų, vis nepražūtų,
Dar mano galvelė linksmesnė būtų.

Išgėriau aštuonias, vaikščiojau pakluonėm,
Dar mano galvelėj nēr nieko, nėra.

Išgėriau devynias, voliojau purvynus,
Dar mano galvelėj nēr nieko, nėra.

Oi alau alau, aš tave valau.
Kol gyvas būsiu, tave valysiu,
O kai numirsiu, koja paspirsiu.

Alučiu lijo, midučiu snigo.
Degtienės būrelis dar prakrapnojo.

Šeimininkas, šeimininkė nenor alaus duoti.
Tie sveteliai trupį tripu — nenor išvažiuoti.

Aš pažįstu šeimininką, kur svetelius myli:
Pasistatę bonkužėlę, pats prie stalo rymo.

Aš pažįstu šeimininką, kur svečius nemyli:
Prisikvietęs svetuzėlių, pats užkampy nirmi.

Aš ne gert' atėjau, aš ne valgyt' atėjau —
Aš pas savo švogerėlį pauliot atėjau.

Užgerk mane, mylėk mane —
Aš barniui nedarysiu, langlelių nedaužysiu.

Tas daineles dainavo dvieju: vienas padainuoja eiliukę, kitą — ir daugiau nežino, tada pagaus kitas. Tam bedainuo-

jant, pirmasis vėl atsimena; tada antrasis laukia. Vyras dainavęs sako moteriai dainavusiai: "Mės su Vinciene galėtume eiti po svieta giedodami: ko ji nežino, tą aš žinau; ko aš nežinau, tą ji žino. Pinigų prisirinktu." Toliau trečiasis uždainavo:

Pasėjau sėjau mieželio grūdą —
Ko aš negersiu, ko aš neu-liosiu. (2 k.)

Išdygo dygo mieželio grūdą —
Ko aš negersiu...

Toliau:
Nupioviau pioviau... iškūliau kūliau...

padiegiu diegiu... padirbau dirbau
saldų alutį... kviečiau kviečiau slaunią giminėle — ko aš negersiu, ko aš neu-liosiu.

Dainuojant užtaria visi.

Išvažius vestuviniukams į bažnyčią, griežikai nuėjo gulti. Jie džiaugėsi atsitikusia proga pailsėti, ne kam puota ir lėbavimas — griežikams darbymetis. Sugrįžus jiems į gryčią, visi nudžugo, prašė griežti.

— Dabar mūsų laikas, — sako svečiai. — Parvažius vestuviniukams, mes nesimaišysime.

Uždainavo:

Grajyk grajyk, muzikante,
aš tau užmokėsiu,

Aš tau duosiu stuomenėlį,
kai aš ištekėsiu.

Antras uždainavo:

Grajyk grajyk, muzikante, aš tau užmokėsiu,

Aš tau duosiu dvi berlinki,
jei kada turėsiu.

Visos moterys, visos jaunos panūdo šokti; išėjo iš užstalo į aslą, šoko sukutinį tada vadinamą "bariniją". Vyrų joms ne užteko, likusios susidarė poras tarpusavy.

33. SENIŲ PASNEKA APIE BAUDŽIAVĄ IR APIE KITKĄ
Seniai šokiuse nedalyvavo. Jie sėdėjo gale stalo, gėrė alų ir visą laiką šnekėjosi. Baudžia-vos gadinė buvo pasibaigusi visiems: mums, karališkiams, jau prieš dešimtį metų, poniškiams tik šiemet. Seniai sakinėjo apie buvusią vergiją, jauni ūkininkai klausėsi, stebėjosi, net ne tikėjo. Sakytojams ypač neuobodu buvo apskinėti, mantant, kad jaunuoliai, pusberniukai, prisitraukė nuo krosnies prie stalo ir gaudė kiekvieną žodį. Stai senas Sulskis apskinėjo, kaip jis, buvęs bernu, gavo gyvenimą ir pastojų ūkininku.

— Tarnavau po Lenčius pas ūkininkus už pusberniuką. Im-

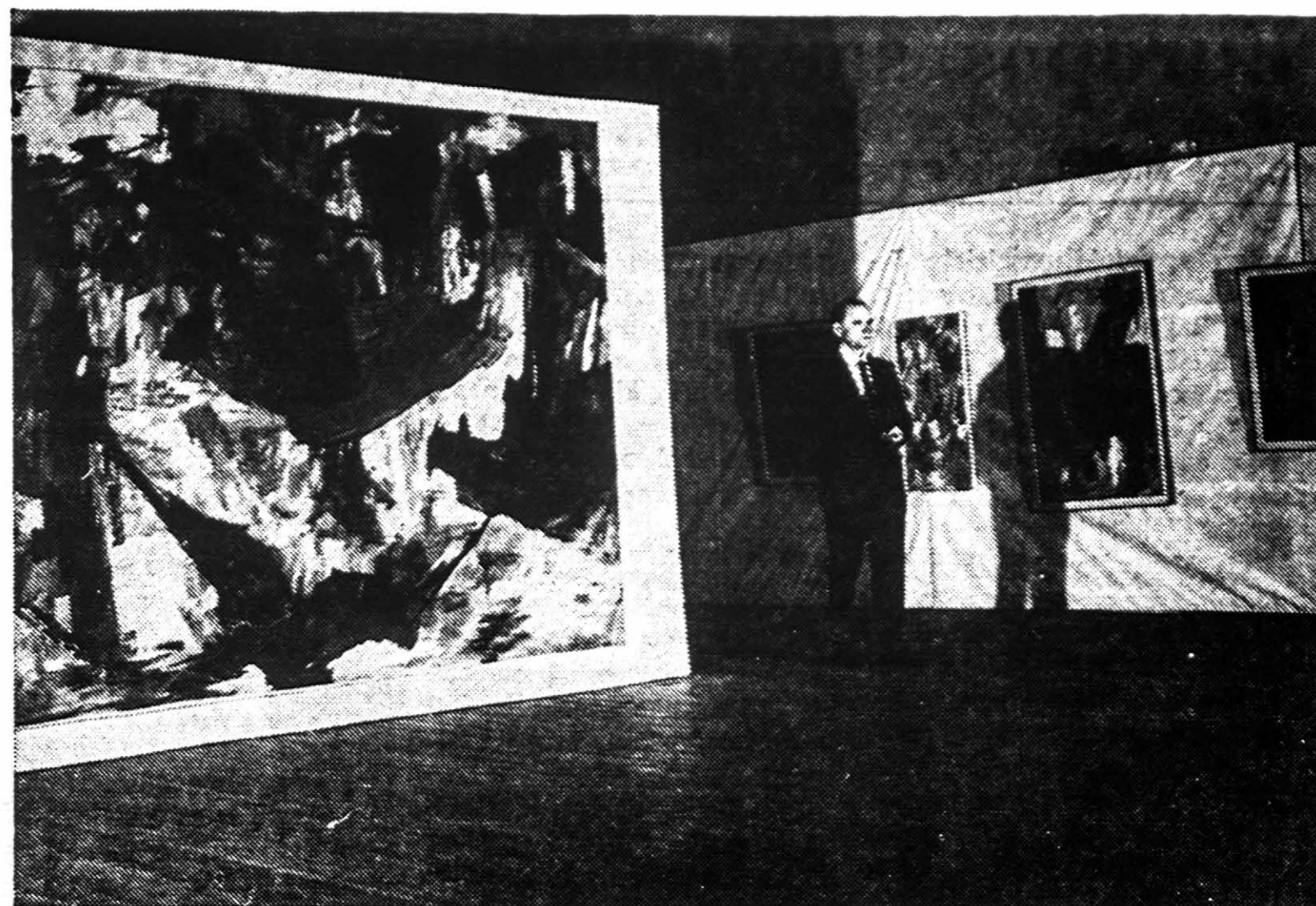
davau metams po penkiolika rublių pinigais ir pasisėdau puspurį miežiu.

— Na, jeigu pats sėjai, tai žinoma, sėjai retai, — sako vienas.

— Tankiausiai sėdavo ūkininkas, aš tik biržydavau. O kaip savo sėdavo, taip ir man pasėdavo. Švėgžda galinis, duok Dieve jam dangų, liepdavo pačiam sėtis. Geras buvo žmogus, nepavydingas. Pas įj buvau kaip pas tėvą. Gerai metais gaudavau po penkis pūrus, prastesniais — mažiau, bet vis ne mažiau per tris. Švėgžda užleido man savo svirne aruodą, aš į tą ir pilsčiau. Kad ir pas kitus buvau, bet savo javus nešdavau pas Švėgždą. Žiemos vakarais aš, būdavo, siuvu čeverkykus ir batus; pasiūdavau visiems savo gryčioj, tai nieko nesako, kad siuvu kitiems. Kas atneša odes, padų, žvakę — aš ir siuvu, prie suolo atsėdęs. Ėmiau už porą batų auksiną. Iš to man reikalsams užtekdavo ir dar likdavo, o alga visa atlieka sveika.

— Tai kokie tamstos reikalai buvo? Juk nei gėrei, nei deginai liurkos, nei nieko?

— Žiūrėk, juk tave kas nors krikštijo, tu turi tėvelį ir motinėle, tai ir tau privalu ką nors krikštijoti. Kas prašydavo į kūmus, aš neatsisakineidavau.

Dail. J. Bagdono kūrinių paroda šią savaitę atidaroja Detroito Lietuvių Tautiniuose namuose. Čia ji matoma jo kūrinių parodoje Philadelphiaje.

Dail. Juozo Bagdono kūrinių paroda Detroito

Dail. Juozas Bagdonas, kuris gyvena New Yorke, šią savaitę išvyksta į Detroitą tvarkyti ir išstatyti savo parodos. Su savim išsiveža labai daug aliejinių tapybos kūrinių. Viso net 60. Dailininkas su didele kantrybe ir net atkaklumu diena iš dienos tapo drobes, kurdamas savo abstraktinius kūrinius.

Kas gi yra jo abstraktas? Trumpai galime jį pavadinti ekspresionistiniu abstraktu. Savo tapyboje jis turi ir daug minties ir daug mistikos. Sugrupuodamas formas, jis sugebo duoti kūriniui daug gilumės, daug judesio. Atrodo, kad viskas juda, keičiasi, sukasi, lyg kokie kalnų masyvai, lyg debesys, lyg būtų vandenys išsilieję. Tai primena kosminę katastrofą, ar žemės drebinimą, ar senus ugniakalnių amžius.

Mėgsta jis melsvą, kartais gelsvą koloritą, į kurį dramatiškai įsipina kontrastinės spalvos. Jo šviesių ir tamsių tonų derinys ir turi tą mistinę nuotaiką, kuri žiūrovą paguoda ir nepaleidžia.

J. Bagdonas mėgsta labai didelio formato paveikslus. Iš lietuvių bus bene pačios didžiausios.

suos nutapęs. Paskutiniuoju metu jis savo formatą sumažino, kad būtų prieinamesnis kiekvienam žmogui. Į Detroitą išveža tik vidutinio ir mažesnio formato darbus.

Paroda bus Lietuvių Tautiniuose namuose, 3009 Tilman Street. Ji rengia ir globoja LSST St. Butkaus kuopos valdyba. Atidaroja spalio 17 d., 2 v. popiet, uždaroja spalio 25 vakarą. Oficialus atidarymas — spalio 18, sekmadienį.

Dail. Giedrės Žumbakienės kūrinių, emalis (detalė). Jos paroda atidaroja šį šeštadienį Kultūros Zidinyje New Yorke.

Apie dail. G. Žumbakienę ir jos kūrybą

PETRAS ALEKSA

Sužinojęs, kad mūsų Dailės grupės narė dail. Giedrė Žumbakienė vyksta į New Yorką su savo emalių paroda, užbėgau pas ją pamatyti jos kūrinių. Ir labai apsidžiaugiau jos darbų tūmu ir išvystymu rezultatais. Esu gerai susipažinęs su Giedrės kūryba, tačiau šie emalių paroda savo kokybe prašoks visą ankstesnę jos parodą.

Kas tave, Giedre, paskatino taip susidomėti tokia gana sunkiai apvaldoma technika? — paklausiau jos.

Mano profesorė St. Xavier kolegijoje buvo emalių specialistė. Jos raginama, pabandžiau šią techniką, pamėgau ir nuo to laiko beveik tik su emaliais dirbu. Man ši technika ypač patiko, nes yra labai sena, pastovi, ir jaučiu, kad duoda daug laisvės, daug galimybių išbandyti modernias meno technikas su senais "irankiais".

Manau, kad daugumai mūsų žmonių sužinoti apie tą emalių techniką. Kuo ji skiriasi nuo tapybos?

Vietoje dažų vartojamas mažas stiklas, o drobės yra pakeičiamos metalais, paprastai variu ar plienu. Išrinkus spalvas

ir paruošus kūrinių, ji reikalauja deginti specialiose krosnyse 1500 laipsnių (F.) temperatūroje. Kiekvieną darbą tenka deginti du, tris, kartais net keturis kartus. Stiklo milteliai išsitiesa, susilieja, ir gaunasi naujos spalvos. Spalvų suderinimas yra žymiai sunkesnis emalių technikoje negu tapyboje. Reikia daug daugiau bandymų, kol prieiti prie tikslių, pageidaujamų spalvų. Bendrai ši technika reikalauja daugiau kantrybės nei tapyba.

Šiuose, vėlesniuose, tavo darbuose matosi linijos ir formos užakcentavimas, mažiau atsitiktinumo, daugiau logikos. Pasakyk, kiek tave yra paveikę dabartiniai meno krypčių skersvėjai?

Kiekvienas menininkas jaučia savo laikų įtaką, ar tai būtų abstraktus ekspresionizmas, konstruktivizmas, ar šių dienų minimalizmas. Manau, kad aš esu taip pat nemažai paveiktas dabartinių meno madų, bet, kaip ir kiti menininkai, aš bandau savo emalius daryti pagal savo sąvoką, nes stiliai yra nepastovūs, ir menininkas privalo siekti savo išraiškos.

Ypatingas tavo darbų įrengimas atrodo neatskiriama dalis kiekvieno kūrinių. Ar čia irgi tavo pačios kūryba?

Taip. Rėmavimas bet kurių mano darbų yra labai svarbi dalis kūrinių, dar labiau emalių srityje. Mano manymu, rėmas tampa dalimi viso kūrinių, todėl prieš porą metų bandžiau išmokyti rėmavimo technikos ir dabar visus savo emalius įreminu pati. Turėjau išmokyti rėmavimo, nes negaudočiau tokių rėmų, kurie man tikti.

Pasakyk, su kiek darbų vyksi į New Yorką, ir kur juos žmonės galės matyti?

Vykstu su 32 emaliais į New Yorką spalio 17-18 dienomis, kur New Yorko ateitininkai sendraugiai rengia mano parodą. Ji skiriama Maironio lituanistinei mokyklai paremti. Paroda bus Kultūros Zidinio patalpose, 361 Highland Blvd., Brooklyne. Atidarymas šeštadienį, spalio 17, 7 v.v. Lankymo valandos abi dienas bus nuo 1 v. popiet iki 9 v.v.

Palinkėjau jai geriausios sėkmės!

(nukelta į 8 psl.)

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Long Play - Stereo - Hi-Fi - Lithuanian Records

Aidutės dainuoja, A. Stephens mergaičių choras	Stereo	4.50
Montrealio Aušros Vartų choras, 11 dainų	Stereo	5.00
Vivat Academia, Neo-Lituanų 24 dainų-šokių (2 pl.)	Stereo	8.50
Kalėdų giesmės, Br. Budriūno ansamblio 11 kalėdų giesmių	Stereo	5.00
Aldona Stempuzis, su Stutgarto simfonija	Stereo	6.00
Ainių dainos, Stutgarto simf. muzika D. Lapinsko	Stereo	6.00
Lietuvių pasakos, Baranaukos, Stempuzis, Lapinskas	Stereo	6.00
Daina, Br. Budriūno oktetas (45 EP) mažo formato	2.00	
Tykus buvo vakarėlis, 14 lengvos muzikos kūrinių	5.00	
Vytauto Bacevičiaus piano kūrinių	5.00	
Dainos ir arijos, sol. E. Kardelienės	6.00	
Vaclovo Daunoros operų arijos ir liet. dainos	5.00	
Zirginėliai, B. Pakelėvičiūtės vaikams pasakos	5.00	
Antrijai žirginėliai, vaikams pasakos	5.00	
Pilėnai, opera iš 3 plokštelių, V. Klova	8.00	
G. Vasiliauskiene, 11 lengvos muzikos dainos-šokiai	6.00	
Pupų dėdės ir dėdienės, 12 šokių-dainų rinkinys	5.00	
D. Dolskio, 10 įdainuotų šokių-dainų rinkinys	5.00	
Antras literatūros vakaras, rašytojų įskaitymai	5.00	
Palangos Jutė, vaidina profesionaliai aktorai	5.00	
Lietuvos senos ir naujos dainos, 11 solų ir chorų	Stereo 4.50	
Lietuva Brangi, 11 liet. dainų, chorų — solistų įdainuota	5.00	
Linksmų Kalėdų, 12 religinių giesmių	Stereo 4.50	
Siluvos koplyčios pašventinimo ir kongreso momentai	3.50	
A. Sabanausko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po \$5.00	10.00	
A. Sabanausko, lengvos muzikos 12 šokių-dainų Nr. 3	5.00	
Aurelia, Paukštelienės pramoginė ir šokių muzika — Stereo	5.00	
Dainuojam Jums, Aurelia šokių muzika Nr. 2	Stereo 5.00	
Sigutė, pasakos-dainos vaikams, Aurelia Paukštelienė, Nr. 3	5.00	
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans., 16 d. Stereo 4.50	4.50	
Dainos Lietuvai, S. Čerėnės komp. įdainuota 12 liet. dainų	3.50	
Dainų ir arijų reitais, sol. J. Vaznelio	5.00	
Dainos, A. Stempuzienės 24 liet. dainos	Stereo \$7.00	
Dainos, B. Valterienės 8 liet. dainos, 7 operų ištraukos	3.50	
Dainuojam su Rūta, Rūtos ansamb. 17 l. dainų	Stereo 4.50	
Dainuojam su Rūta, Nr. 2, Rūtos ansamb. 14 l. d. Stereo 4.50	2.00	
Dvi Mamytės ir dvi Dukrės, Kvartetas iš 14 dainų	4.50	
Baltijos vėjelis, 2 mamytės ir 2 duk. 15 liet. dainų (Stereo)	4.50	
Lietuvių Tautiniai šokiai, Stutgarto simfonija	4.50	
Lietuvos kanklės, 14 l. kūrinių, vad. O. Mikulskienė. St. 4.50	2.00	
Gaudžia trimitai, Br. Jonušo įgroti 12 liet. patriotinių maršų	6.00	
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasilūno	5.00	
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2.20)	2.00	
Lietuvos atsiminimų 25 m. jubiliejus dainos (Stereo)	4.50	
Mes padainuosim, Ciurlionio ansamblio 16 liaud. dainų	6.50	
O ramunėlės, pasak. B. Birutė Tamošiūnas, 12 muzikos šokių	6.00	
Svajonių sukuryje, B. Tamošiūnienės, 12 muzikos šokių	6.00	
Pavergtos Tėvynės muzika Nr. 1, 12 liet. dainų-šokių	2.00	
Operų arijos ir lietuviškos dainos Nr. 1, V. Noreika	5.00	
Operų arijos ir lietuviškos dainos Nr. 2, V. Noreika	6.00	
Lietuviškos vestuvės, piršlybos ir vedybos	5.00	
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras	5.00	
Ar pamenai, V. Stankus, 10 šokių muzika solo	Stereo \$6.00	
Rozės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 šokių muzika solo	5.00	
Sutemų garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokių — Stereo \$6.00	5.00	
Garbė Tau, Viespatie, Dainavos relig. giesmės	Stereo \$6.00	
Tėvynei auksą, Dainavos ansamblio, 14 liet. dainų. St. \$6	5.00	
Toks mūsų likimas, V. Bendžiūtės moderni muzika — stereo	5.00	
Worcesterio Mėgėjų ratelis, 14 lietuviškų dainų	3.50	
Suk, suk ratelį, Vilniaus choro 14 lietuviškų d. Stereo 4.50	3.50	
Varpas, Toronto choro 8 liet. dainos ir 6 liet. operos (Stereo)	6.00	
7 Kristaus žodžiai, Sv. Kazimiero parapijos choras	4.00	
40 liet. dainų muzika, Tautinio orkestro leid. Stereo \$4.50	2.00	
Baltic Countries National Anthems (33 1/2 RPM)	1.00	
Zibuoklės, L. Stuko moterų seksteto 14 l. dainos. Stereo 4.50	2.00	
Mano gimtinė, 14 lengvos muzikos kūrinių	5.00	
Operų arijos, J. Liustikaitis 12 kūrinių	6.00	
New Yorko Liet. Vyrų choro 16 liet. dainų	Stereo \$2.00	
Tėvynės meilė nemari, A. Dambrauskaitės 13 liet. dainų	2.00	
Grojame Jums, Neo Lituanų 6 šokių dainų rinkinys	7.00	
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 šokių	2.00	
Kur banguoja Nemunėlis, A. Brazio 9 dainos ir giesmės	2.00	
Lietuviški šokiai, akord. K. Daubaras. 18 šokių Stereo. 4.50	4.50	
Mes žengiam su daina, New Yorko vyrų oktetų 17 d. Stereo	4.50	
Dainuojam su Lione, Juodytės 16 lietuviškų dainų	5.00	
16 Rūtų salės, A. Stephens choro giesmės ir dainos	5.00	
Premiere performance, A. Stephens choro dainos	5.00	
Vakaruškininkės dainuoja, S. Barkus, giesmės, dainos	5.00	
Dainos ir arijos, K. Petrausko	7.00	
Ciurlionis, albumas iš 2 pl. 28 dainos	10.00	
Dainuojam su Lione, Juodytės 16 lietuviškų dainų	5.00	
Tralialialia, 18 skautiškų dainų (Stereo)	5.00	
Gimtinės dangus, 12 lengvos muzikos dainų	5.00	
Operų Arijos. Sol. St. Baro	Stereo \$7.00	
Aukuras, vaikų įdainuota 14 liet. dainų	Stereo 5.00	
Lietuviškos giesmės, 12 liet. giesmių	Stereo 5.00	
Lietuvos 50-ties m. minėjimo giesmės	Stereo 5.00	

DARBININKO ADMINISTRACIJA

910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221
(Persuntimo išlaidom prašom pridėti 50¢; į Kanadą \$1.00)

N.Y. LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS APYGARDOS KANDIDATAI Į TARYBĄ

Vytautas Alseika,
teisininkas, žurnalistas

Stasys Ozikas
teisininkas-laikraštininkas

Domas Jasaitis,
medicinos daktaras

Zenonas Jūrys,
inžinierius

Henrikas Miklas
elektronikos projektuotojas

Vytautas Banelis,
teisininkas-ekonomistas

Bronius Radzivasas
medicinos daktaras

Juozas Giedraitis,
teisininkas

Kęstutis Miklas
inžinierius

Ignas Kazlauskas
pedagogas

KNYGOS ANGLŲ KALBA

Lithuanian Folk Tales, \$4.50.	
The Herdsman and the Linden Tree, V. Krėvės apsakymai. \$4.00.	
House Upon the Sand, by J. Gliada. Romanas. \$4.00.	
The Ordeal of Assad Pasha, by I. Šeinius. Satyra. \$2.00.	
Memoirs of a Lithuanian Bridge, V. Kudirkos kūrinių. \$2.00.	
The Maker of Gods, by St. Zbarskas. 10 novelių. \$3.00.	
The Temptation, by V. Krėvė. \$3.00.	
Bobby Wishingmore, by S. Zbarskas. Vaikams istorija. \$2.00.	
The Living Testament of Faith and Courage, Sibiro maldaknygės lietuvių-anglų kalbomis, didelio formato leidinys. Kietais viršeliais. \$3.50.	
Popular Lithuanian Recipes, by J. Daužvardis. \$2.50	
Lithuanian Self-Taught, by M. Variakojytė. \$1.25.	
Art Collection of the Lithuanian Franciscan Fathers, \$5.00.	
Lithuania, by V. Augustinas. Albumas iš Lietuvos vaizdų. \$6.00.	
Our Lady of Šiluva, by Rev. John C. Jutt. 50¢.	
Thaddeus Kosciuszko the Champion of Freedom, by A. D. Yuknis. 50¢.	
English-Lithuanian Dictionary, by V. Baravykas (ca. 30,000 žodžių). \$6.00.	
Lithuanian-English, by B. Piesarskas, B. Svesevičius (ca. 27,000 ž.) \$5.00.	
Lithuanian-English, V. Peteraitis, 602 psl. Kietais viršeliais. \$7.00.	
Lithuanian-English & English-Lithuanian žodynas. \$2.00.	
Awakening Lithuania, by Dr. Jack J. Stukas. \$3.00. Kietais \$4.00.	
Footbridges and Abysses, a novel by A. Baronas. \$5.00.	
Rejuvenation of Siegfried Immerselle, a novel by I. Šeinius \$5.00.	
Noon at a Country Inn, by A. Vaičiulaitis. \$4.00.	
Nimblefoot the Ant and Her Adventures, by V. Tamulaitis. \$4.00.	
The Deluge, a Love Story of Ancient Times, by M. Vaitkus. \$4.00.	
The Mountain Doves and other African Folktales, N. M. Zbarskas. \$3.50.	
Amens in Amber, Leonardo Andriekaus poezija anglų kalba. \$3.00.	
Eleven Lithuanian Artists in Australia. Kieti virš. Albumo formatais. \$6.00.	
The Way of the Nation, by J. Juodis (paveikslų albumas). \$7.00.	
History of Lithuania, by Dr. V. Vaitiekūnas. \$1.00.	
The Battle of Grunwald, an Historical Novel. \$3.00.	
Lithuania, Land of Heroes, by L. Valiukas. \$4.75.	
The Seasons, by K. Donelaitis. \$3.00 (kietais \$4.00).	
Ambarita, by J. Narūnė, pasaka. \$1.00.	
Sonata of Icarus, by Jurgis Gliada. \$5.00.	
Essays in Greek Politics, by R. Sealey. \$6.00.	
Tundra Tales, Nola M. Zbarskas, ed. 5.00.	
The Winnowing Winds, by Bailey. \$4.00.	
The Lithuanian National Revolt of 1941, by Dr. A. M. Budreckis. \$4.00.	
Lithuanians in Canada, by Pr. Gaida, S. Kalrys, J. Kardelis, J. Puzinas, A. Rinkūnas, J. Sungaila. Kietais viršeliais, 370 psl., kaina 8 dol.	
The Cemetery of Nations in the Siberian Tundra, by H. Tautvaiša. Kaina 1.75 dol.	
The Green Oak, by Algirdas Landsbergis, Selected Lithuanian poetry, \$5.00	
The Green Linden, by A. Landsbergis, Selected Lithuanian Folksongs, \$6.00	
Mariar, Shrines of Americas, by Titas Narbutas, illustrated \$3.50	
Lithuania 700 Years, red. A. Gerušis	12.00
The Lithuanian Woman, red. B. Novickienė	3.00
Spheric and Linear Laws of Geometry, by A. Stelingis	2.00

Šios ir kitos knygos bei muzikos plokštelės gaunamos:

DARBININKO ADMINISTRACIJA

Literatūros vakaras-koncertas LKMA suvažiavime

Penktadienio, rugsėjo 4, vakarą Toronte buvo surengtas Liet. Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimo koncertas — literatūros vakaras.

Užuolaidom atsiskleidus, scenoje pasirodė pianistas Andrius Kuprevičius ir atliko du Beethoveno ir Faure kūriniai. Tada Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkas kun. dr. Leonardas Andriejus, OFM, užklopė į sceną pristatyti tos draugijos premijos laimėtoją, tačiau pirmiausia paprašė visus susirinkusius tylia malda pagerbti toms dienomis mirusį poetą Henriką Radauską.

Po šio jautraus momento vyko mirusiojo bendravardžio — poeto Henriko Nagio — apvainikavimas laimėtojo vainiku už savo naują eilių knygą „Broliai baltieji aivarai“. Jis buvo pristatytas kaip ryškiausias pokario poetas, besirūmijęs su kasdienybės tikrove. Jam buvo įteiktas JAV Lietuvių Fondo 1000 dol. čekis. Buvo perskai-

tyta Fondo pirmininko dr. K. Ambrozaičio telegrama.

Savo padėkos žodyje dr. H. Nagys išreiškė liūdesį, kad šia proga susibūrimas įvykęs svetimoje žemėje. Jam, kaip rašančiam, žodis nesą tik komunikacijos priemonė, o dalis gyvenimo, kurio šaknys yra gimtinėje. Šio laikotarpio lietuviai rašytojai, nors aplinkybių ir išskirti, tačiau visi bendrai sudaro tautinės gyvybės grandies dalelę. Jo troškimas esąs, kad ir jis su savo knyga įeitų į tą gyvąją grandinę, kaip mažas slankstelis. Jaučias už tai savo dėkingumą tiek Martynui Mažvydui ir Kristijonui Donelaičiui, tiek jauniausiam lietuviui, pradedančiam savo pirmąsias eiles. Savo kalbą baigė padėkamuodamas ištrauką iš premijos laimėtojo knygos.

Po šios iškilnės muzikinę programą dalį toliau tęsė pianistas A. Kuprevičius, atlikdamas torontiečiams dar negirdėtus keturis Julijaus Gaidelio kūrinius, o po jų — Chopino ir Liszto kūrinius.

Po pertraukos antrąją programą dalį pradėjo rašyti. Antanas Vaičiulaitis, paskaitydamas lietuviško kaimo buities vaizdėlį „Miško takeliu“ (a. a. Henriko Radausko atminimui).

Kalba Henrikas Nagys

IŠ LIETUVIŲ STUDENTŲ SAJUNGOS VEIKLOS

Rugsėjo 26 trys Lietuvių Studentų Sąjungos centro valdybos nariai — pirmininkas Antanas Kalvaitis, vicepirmininkė Teresė Neimaniūtė ir narys Vytenis Gatautis — nuvyko į Pittsburghą susitikti ir pasitarti su Pittsburgho lietuvių studentais.

Ilgesnį laiką Pittsburgho jaunimas buvo lyg izoliuotas nuo Sąjungos srovės. Centro valdyba mano, kad jau laikas sujungti visus studentus, kur jie bebūtų, ir įtraukti juos į vieną ir reikšmingą studentų sąją.

Pittsburgho jaunimas entuziastiškai ir gausiai įsijungė į mūsų darbą. Šiltai priėmė mus ir suruošė bendrą susirinkimą.

Buvo nutarta, kad Gintas Taoras bus LSS ryšininkas su centro valdyba ir kad Pittsburgho jaunimas aktyviai dalyvaus LSS XX-tame visuotiniame suvažiavime, kuris įvyks š. m. lapkričio 26-28 Clevelande, Pick Carter viešbutyje.

Š.A.L.S.S. Centro Valdyba

Kas vyksta Putnamo seselių sodyboje?

PUTNAM, CONN.

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vienuolyno sodyboje gyvenimas ir lietuviška veikla vyksta ir toliau.

Kai kas manė ir net pranašavo, kad, įsigijus stovyklavietę Vermonte, čia veikla apmirs... Bet ir tie, kurie patys šių metų lietuvių dienų nedalyvavo, žino iš spaudos, kad ji pavyko...

Pavyko — per mažai pasakyta! Diena visokeriopa išsiskyrė iš kitų geresne linkme. Gal dėl to, kad 25-toji?

Be to, per vasarą vis buvo vasarotojų. Jų praėjo apie 100. Vyko kursai, kultūriniai ir studijų savaitgaliai. Bendrabučio mergaitės pravedė pusdienį apylinkės vaikams.

Nuo rugsėjo pradžios veikia bendrabutis mergaitėms, kaip ir anksčiau. Jei yra norinčių, gali atvykti nuo lapkričio pradžios. Su mokykla bus susitarta. Susidariusi grupė mokinių, norinčių pramokti lietuviškai, mokykloje duodamos pradinės pamokos. Už lietuvių kalbą duodama pusė kredito. Šiaip lietuvių kalba šioje mokykloje įskaitoma kaip svetima kalba. Bendrabutyje lituanistinio kurso pamokos taip sutvarkytos, kad šeštadienį laisvi. Savaitgaliais galima išsėti ar iškylauti. Pats bendrabutis atnaujintas, pertvarkytas, išdažytas.

Albina Lipienė

Spalio 17-18 ruošiamas šeimų savaitgalis. Jį praves kun. Pr. Geiščiūnas, Balfo reikalų vedėjas. Į savaitgalį kviečiamos šeimos su vaikais. Nakvynių pakaks visiem. Pokalbių metu vaikams bus prižiūrimi.

Programa prasidės šeštadienio vakarą 8 val. Sekmadienį bus trys pokalbiai: prieš pusryčius, po pusryčių ir po pietų. Vėliau, 2:30 val. — išpažintys ir mišios. Užbaiga ir kavutė — 4 val.

Plačiau bendrabučio ir šeimų savaitgalio reikalu teirautis: Sesuo M. Palmira, Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260; tel. 203-928-5828.

Nutarę dalyvauti šeimų savaitgalį apie savo atvykimą prašomi pranešti iki spalio 14. Seselės, kaip ir visad, nori visus gražiai priimti, pamaitinti. Nežinodamos tikro dalyvių skaičiaus, negali tinkamai pasiruošti. Dažnai atvyksta daugiau žmonių, negu būna pranešta.

Seselės ne tik nemazina savo religinės, tautinės ir kultūrinės veiklos, bet vis dar ją plečia. Jų gilus tikėjimas, didelė drąsa ir stiprus ryžtas jau ne kartą yra pastebėti ir įvertinti amerikiečių. O kaip mes? Ar pakankamai jas vertinam? Ar neieškia labiau jomis rūpintis ir palengvinti jų darbus?

Vėliau buvo girdimi vėlonios poeto magnetofono juoston įkalbėti eilėraščiai, sudarę įspūdį, kad jis dar gyvas. Toliau savo kūrinius skaitė poetai Jonas Aistis, Leonardas Andriejus ir laureatas Henrikas Nagys.

Vakaras buvo vykęs ir įdomus, tik gaila, kad nesutrukė tokio klausytojų būrio, kokio jis buvo vertas.

S. J.

Rochester, N. Y.

Radiojo valandėlė — lietuvių apžiūra

Per 20 metų Rochesterio lietuviška radiojo valandėlė buvo nuolatine ir pati ryškiausia lietuvių apžiūra, jungianti visus Rochesterio ir apylinkių lietuvius darnion vienumon. Lietuvišku žodžiu, daina ir muzika ji ir dabar tebeskleidžia pavergtos tėvynės meilę ir ilgesį, taip pat ir lietuviškos kultūros žiedus Amerikoj gyvenančių lietuvių tarpe. Radiojo bangomis skelbiama lietuviškų fondų ir labdaros organizacijų paskirtis, remiama lietuviška spauda, propaguojamas kultūros židinį statymas ir jų rėmimas lėšomis.

Radiojo valandėlės klubo valdyba susilaukia ir padėkos. Neseniai gauta vyskupo V. Brizio šilta padėka už lietuvių kankinių koplyčios Romoj įrengimo propagavimą: „Jūsų atsisakymą atlyginimo už transliacijas įrašysime kaip auką koplyčiai: tegul jūsų klubo vardas lieka koplyčios kūrėjų tarpe. Dievas visiem jums gausiai atlygina savo palaima!“

Sunkumai

Tačiau valandėlės išlaikymas nelengvas, reikalaujantis daug ne tik dvasinių, bet ir medžiaginių pastangų, ypač lėšų. Nuo spalio mėn. radiojo stotis dešimčia dolerių padidino mokesčius. Dabar tenka mokėti 35 dol. už pusvalandį.

Per 20 metų rochesteriečiai lietuviškos radiojo valandėlės klausėsi sekmadieniais iš ryto. Nuo spalio 4 radiojo stoties vadovybė šią valandėlę nukėlė į 6 val. vakaro. Tai sudaro nepatogumų klausytojams ir pranešėjams. Nors radiojo klubo valdyba darė ir daro dėl to žygių, bet kol kas nieko teigiamo nepasiekta.

Koncertas

Radiojo valandėlėi paremti rengiamas koncertas. Jo programą atliks sol. Julius Kazėnas ir trys jo mokiniai akordeonistai iš Clevelando, poetė Laima Svėgždaitė iš Toronto ir Jono Adomaičio vadovaujama moterų dainininkių grupė; akomponuos Raimundas Obalis. Veiks loterija ir kitos prašmatnybės.

Valandėlės gyvavimas ir tobulėjimas priklauso ne vien nuo klubo vadovybės bei pranešėjų, bet ir nuo visų lietuvių, remiančių ją medžiagiškai. Tikimasi, kad į rengiamą koncertą priglūs pilnutėlė salė

WORCESTER, MASS.

Rudeninė vakarienė

Šiuo metu Lietuvoje baigiamos kasti bulvės. Meno Mėgėjų Ratelis, visuomet palaikydamas lietuviškus papročius, bulvių kasimo pabaigtuvėm spalio 17, šeštadienį, 7 val. vak., Maironio Parko didžiojoje salėje, Shrewsbury, Mass., rengia bulvinių kukulių (cepelinų) vakarienę su kitais priedais.

Po vakarienės tas pats M. M. ratelis atliks programą, kuri bus įvairi ir įdomi.

Rengėjai šiai vakarienei ruošiasi labai kruopščiai ir kviečia visus (arti ir toli gyvenančius) lietuvius atsilankyti.

Skaniai būsite pavaišinti, lietuviška daina atgaivinti ir, grojant puikiam R. M. Trio orkestrui, linksmai galėsite pasišokti.

J.M.

New Yorko LB apygarda rengiasi tarybos rinkimams. Sukvietus talką, buvo sudaryta kartoteka ir išsiųsta apie 5000 laišku. Nuotraukoje iš k. į d. M. Bulvičienė, O. Kubilienė, G. Nutaitaitė. Nuotr. R. Kisieliaus

L.B. TARYBOS RINKIMUS UŽBAIGIANT

Gyvendami laisvame krašte, pripratome prie įvairių demonstracijų, streikų ir net vadina civilinio nepaklusnumo reiškinį. Pripratome taip, kad net neapsižiūrėjome, kaip savos rūšies streiką išgyvenome patys savame bendruomeniniame gyvenime. Vasaros karščiui praėjus ir pasiekus susitarimo, spalio 16-18 dienomis ir New Yorko apygarda rinko savo atstovus į L.B. tarybą. Taigi šios apygardos streikas, atsisakymas dalyvauti gegužės mėnesyje vykusiuose tarybos rinkimuose, baigėsi.

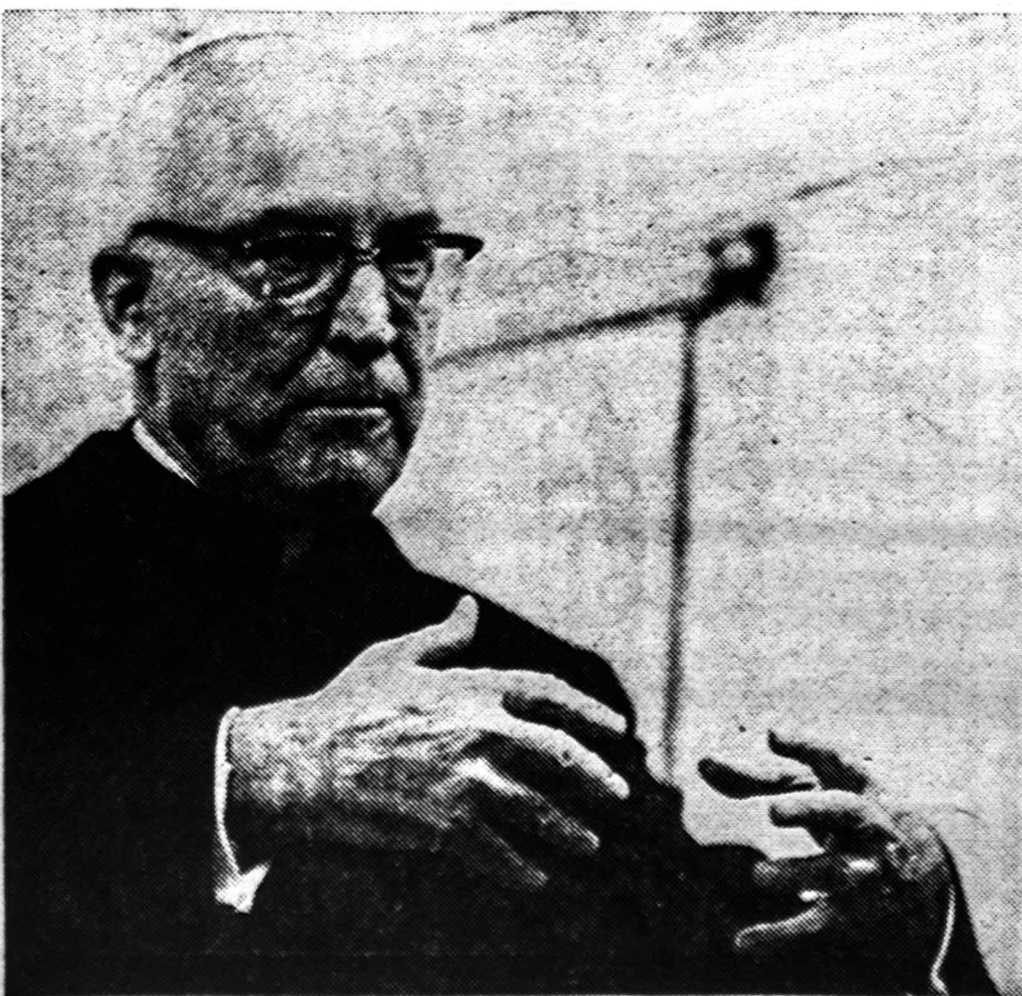
Nesigilinant dabar į priežastis, privedusias prie to nemalonaus reiškinio, kuris lyg ir baigė nesėkmės lydėtą penktosios tarybos veiklą, verta, prieš žvelgiant į ateitį, sustoti ir susimąstyti. Reikia susimąstyti, nes Bendruomenė gali ir turi atlikti neatidėtinus darbus mūsų išieviniam gyvenime ir todėl jos vidinėj sarangoje neturi būti vietos tokio pobūdžio nesutarimams ir nevaisingiems ginčams, kurie paraližuoja jos veiklą bei tuščiai eikvoja negausias mūsų jėgas.

Sėkmingai visuomeninei veiklai reikia, kad jos dalyviai būtų šiam darbui pasiruošę. Juo menkesnė jų patirtis, juo tobulėsiu įstatų ir statutų reikia, kad darbas būtų našus ir nukryptų į šunkelius. Kurio elemento trūkio, kad penktosios taryba daug laiko praleido besiginčydamas „dėl tvarkos“, o šeštosios tarybos rinkimai įklimpo į nereikalingą žaidimą taisyklėmis, galėtų atsakyti tuose šunkuriuose dalyvavę.

Turime tačiau ir prcšvaisčių, nes, nežiūrint „tarybinių“ ne-

klausytojų, kurie savo apsilankymu parems tolimesnį lietuviškos radiojo valandėlės gyvavimą Laukiama.

J.M.

Prof. Jonas Balkūnas, Tautos Fondo pirmininkas, pats kalba, kaip teikti lėšas Tautos Fondui, ir pats visu nuosirdumu remia Kultūros židinį statybą Brooklyne. Jis dabar paskyrė 2000 dol. židinio statybai. Nuotr. P. Ažuolo

galavimų, bendruomeninė veikla nesustojo: nuo valdybos iki apylinkių ir per pastaruosius tris metus yra atlikta daug ir reikšmingų darbų. Tačiau niekas, turbūt, nepaneigs, kad tarybai ateityje reikės gerokai pasitempti, nes ji gi nustato visos bendruomeninės veiklos gaires ir įtaigoja krašto valdybos darbą kryptį ir apimtį.

Kad taryba, kurios didžioji dalis gegužės mėnesyje buvo išrinkta, galėtų pagaliau susirinkti ir pradėti jai tenkančią taip svarbią darbo dalį, reikia tik kad New Yorko apygarda išrinktų jon savuosius atstovus. Apygardos valdyba savo dalį atliko: susitarė su centro valdyba, paskelbė spalio 16-18 dienomis rinkimus ir sudarė rinkimines komisijas. Ji taip pat atliko visa, kad kiekvienas apygardoje gyvenęs lietuvis be sunkumų — asmeniškai arba paštu — galėtų rinkimuose dalyvauti.

MUZIKOS ŽINIOS

Pranciškonų spaustuviųje Brooklyne yra spausdinamas žurnalas, skirtas muzikam ir pavadintas „Muzikos Žinios“. Leidžia jį Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Vargonininkų bei kitų Lietuvių Muzikų Sąjungos. Išleista keturis kartus per metus. Redaguoja ir administruoja Vincas Mamaitis, tos sąjungos pirmininkas.

Štai prieš vargonininkų seimą, kuris buvo rugsėjo 7, pasirodė to žurnalo 2-3 numeris. Viršelyje įdėta mirusi kompozitorė Salomėja Čerienė Mulks. Jos vyras, Emerson Mulks, finansavo šio numerio išleidimą.

Pradžioje Diezas rašo — Naujų operų išvakarės. Toliau skiriamas straipsnis S. Čerienės Mulks veiklai pavaizduoti. Idė-

lyvauti. Kandidatų į tarybą yra net dvidešimt. Visi jie, sutikdami būti renkami, išpareigojo savo jėgas ir sugebėjimus skirti bendruomeniniam darbui. Kiek jų pateks į tarybą, dabar priklauso tik nuo šios apygardos lietuvių.

New Yorko apygardos valdyba, kaip žinoma, anksčiau atšakė rinkimuose dalyvauti, nes, bekeisdama rinkimines taisykles, centro valdyba visom apygardom nustatė išrinksimų tarybos narių skaičių, nežiūrint kiek kurioje apygardoje lietuvių dalyvautų rinkimuose. New Yorko apygardai buvo paskirtos tik dvi vietos taryboje. Tos taisyklės pašalino paskatą padidinti apygardose balsuotojų skaičių ir įnešė nelygumo iš anksto nustatydamos apygardų svorį taryboje. Abi negeroves rinkimų duomenys patvirtino: bendras balsavusių skaičius su-

(nukelta į 8 psl.)

ta ir nuotraukų iš jos gyvenimo. J. Zilevičius tęsia ilgėsnį straipsnį apie Miką Petrauską. Angliškąją dalį redaguoja Liudas Stukas. Čia irgi supažindinama su S. Čerienės veikla, jos vyrų Emerson Mulks. Angliškąją dalyje duodama ir muzikinė lietuvių veikla. Juozas Stankūnas tęsia savo straipsnį apie vargonus.

J. Zilevičius Lietuvių Muzikologijos Archyvo skiltyse paličia aktualijas, surištas su archyvu. Perspausdintas iš Laisvos Lietuvos B. Kemežaitės Pasiskaitymas dėl jos koncerto Pankietijoje, surinkta plati muzikinio gyvenimo kronika.

Numeris iliustruotas, turi 20 puslapių ir viršelius. Metinė prenumeratos kaina — 3 dol., atskiras numeris — 1 dol. Redakcijos ir administracijos adresas: Muzikos Žinios, 209 Clark Place, Elizabeth, N. J. 07206. Tel. (201) 351-9057.

Padėka

Pranciškonai nuolankiai dėkoja prel. Jonui Balkūnui už 2000 dol. auką Kultūros židinio statybai iš jo giminaitės a. a. Adelės Pečiukonienės palikimo. Tai pirmas atsiliepiamas ir paskelbtą vaju Kultūros židinio statybai sukelti 200 tūkstančių dolerių iki ateinančio pavasario. Prel. Jono Balkūno auką yra paskatinimas ir kitiems nedelti. Anksčiau jis jau yra aukojęs 1000 dol. šiam tikslui. Pranciškonai nuosirdžiausiai prašo visus lietuvius skirti Kultūros židinio statybai savo auką ir ją įteikti tuojau, nelaukiant, kol atsilankys aukų rinkėjas. Reikalas yra skubus ir visiem naudingas.

IŠ VISUR

— Lietuvių kalbos kursą į savo pavasarinį semestrą ruošiasi įsivesti Sv. Ksavero kolegija, Chicagoje.

— „Laiškų Lietuviams“ dvidešimtmečiui paminėti koncertas — vakarienė bus spalio 17, šeštadienį, 7 val. vak. Jaunimo centre. Meninė programą atliks „Grandies“ šokių grupė ir Jaunucio Puodžiūno baletų studija, talkinant S. Velbasui, V. Karosaiti ir J. Kolytei. Taip pat bus įteiktos premijos konkurso laimėtojam.

— „Dainavos“ ansamblis Chicagoje šio darbo sezono metu stato naują lietuvišką operetę, kurios libreto parašytas Anatolijaus Kairio, o muzika — komp. Broniaus Budriūno.

— Lietuviškos architektūros paroda spalio ir lapkričio mėnesiais ruošiamas St. Balzeko lietuviškos kultūros muziejuje, Chicagoje. Parodos ruošimu rūpinasi arch. Jonas Mulokas.

— Antanas Gintneris, 3221 W. 61 St., Chicago, Ill. 60629, renka medžiagą apie Drezdeno miesto bombardavimą 1945 vasario 13-14 ir ten žuvusius lietuvius. Reikalingi lietuvių liudininkai tų įvykių aprašymui, žuvusiųjų vardai, pavardės, nuotraukos ir kita medžiaga.

— Ateitininkų federacijos taryba, išrinkta ateitininkų kongreso metu: P. Alšėnas, Pranas Baltakis, A. Idzelis, Gr. Ivaškienė, A. Juzaitis, Gabija Juozapavičiūtė, Kęstutis Keblys, tėv. Gediminas Kijauskas, S. J., Vytautas Kliorys, Simanas Laniauskas, Algys Puteris, A. Razgaitis, Stasys Rudys, Eligijus Sužiedėlis, Povilas Žukbakis. Pirmasis tarybos posėdis įvyks Dainavoje spalio 17. Pradžią šeštadienį 1 val. popiet, pabaiga sekmadienį apie 2 val. popiet.

— Muz. Mykolas Saulius, garbus čelistas, gyvenęs Denver, Colorado, po sunkios operacijos guli ligoninėje.

— A. Tenisonas, gyvenęs Antverpene, Belgijoje, flamų kalbon yra išvertęs 24 lietuvių autorių novelės. Tai sudarytų maždaug 275 psl. knygą. Vienos belgų leidykla yra jomis jau susidomėjusi ir, gal būt, lietuvių beletristikos pluoštas išvys pasaulį flamų kalba.

— „Lituanus“ žurnalo koncertas Jaunimo centro didžiojoje salėje, Chicagoje, įvyks 1971 sausio 24, sekmadienį, 4 val. popiet. Jame programą atliks solistė Dalia Kučėnienė. Akomponuos komp. Darius Lapinskas.

— Komp. J. Stankūnas vasaros metu sukūrė keturias naujas solo dainas: „Aš kalneliais“ — pagal liaudies dainą aukštam balsui, „Kai turėjau“ — išvystyta liaudies daina bosui, „Saulėleidis“ — originali kūryba viduriniam balsui, „Oi greičiau“ — pagal liaudies dainos temą viduriniam balsui. Muz. Alg. Kačanauskas užsakydamas sukūręs mišriam chorui „Jaunos dienos“. Tai stambesnis keturių dalių kūrinys su solistu ir pianino pritarimu.

— Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto tarybos suvažiavimas šaukiamas spalio 24-25 National Library patalpose Ottawoj. Suvažiavimo proga Kanados valstybinei bibliotekai bus įteiktas lietuviškų knygų rinkinys ir „Lietuvių Enciklopedija“. Ottavos apylinkės valdyba taip pat rengia dail. A. Tamošaitienės parodą ir jos pagerbimą.

— Lietuvių Studentų Sąjungos dvidešimtis visuotinis suvažiavimas įvyks lapkričio 26-28 Clevelande, Pick-Carter viešbutyje.

DĖL "LIETUVIŲ TAUTOS KANČIŲ PARODOS"

Kaip ir buvo galima laukti, ALTOs paroda "Pažink savo priešą komunizmą" nepatiko lietuvių okupantui. Vilniaus radijas ir kai kuri to paties plauko spauda šiame krašte parodą įvertino kaip "hitlerininkų" pasireiškimą, vėl išvardindami "kaltininkais" jau eilę metų jų kartotas pavardes. Nei apie tautos žudynes, nei trėmimus, nei apie slaptuosius NKVD dokumentus parodoje jie nedrįso užsiminti. Matyt, ten buvo nutarta, kad parodai su niekinti ir "liaudžiai įtikinti" — nekreipti į ją dėmesio — užteks parodai uždėti "hitlerininkų" antspaudą. Kad parodoje Stalino sėbrai — naciai pavaižuoti su visais jų išradimais žmonėms naikinti ir "nuopelnais", už kuriuos Nuernbergo teisme duotas atitinkamas užmokestis, okupantui buvo nepatinkanti minėti.

Kas kita pasigirdo atviro žodžio daktarų — "profesionalų" atsiliepime. Sie, taip pat ne žodeliu neužsimindami apie parodos tikslą ir nepaisydami jos pavadinimo kažkodėl, ją užsimanę pakrikštyti tik "genocido" parodos vardu. Tokį krikštą atlikę, jie ėmėsi "profesionalistiškai" įrodinėti, kad iš parodos reikia pašalinti tokius "nereikalingus ir visuomenei nesuprantamus" dalykus kaip partizanų kovų ir aukų pavaižavimą, užuominas apie senąją Lietuvos istoriją, jos kultūrą, lietuvių išveikimą ir ypač jų pastangas Lietuvai išlaisvinti.

"Profesionalai" taip pat nepatenkinti, kodėl komunizmo grėsmę Amerikai vaizduojamame skyde "Mes jus palaidosisim" — po kumštį iškelusių Chruščiovu yra surikiuota visa eilė kitų "kumštinių" bei riaušininkų su raudonom vėliavom. Jiems taip pat "nesuprantama", kam parodos gale primenami Vietnamo komunistų žiaurumai ir net bandoma

LAISKAS REDAKCIJAI

ipiršti mintis, kad "Vietnamo karas prasidėjo Lietuvoje 1944 m."

Matyt, norėdami savo "profesionalumą" dar daugiau įrodyti, šie kritikai išvardino, ko parodai trūksta. Pripažindami, kad jau ir dabartinę "parodą apžiūrėti užtrunka bent pora valandų", kritikai pasigenda "bent keturių žemėlapių su galimais naujausiais duomenimis", duomenų apie 1944-53 m. laikotarpį ("Atrodo, parodos rengėjai apie tą... etapą Lietuvoje net nežinojo..."), duomenų apie kultūrinį genocidą, lietuviškumo slopinimą, "ateistinę saviveiklą" religijai griauti, Lietuvos sukolchozinimą, rusų mokyklų tinklą ir kit.

Šitokius "perteklius" ir "trūkumus" suradę "profesionalai" tarė, kad paroda yra "mėgėjų ir nemokšų daug pinigų kaštavęs eksperimentas", įvykdytas "net nekonsultuojant su profesionalais". Visuomenė ne tik nekvečiama parodą aplankyti ir įsitikinti jų kritikos teisingumu, bet išpėjama budėti, kad panašūs "eksperimentai" ateityje nepasikartotų.

Užkalbinus keletą parodos ruošėjų, dėl tokios kritikos buvo pareikšta:

1. Kritikuoti ir nuomonę reikšti dėl parodos kaip ir dėl bet kokių viešesnių darbų visi turi teisę. Tada visuomenė gauna progos pamatyti ir kritiku "veidą".

2. Parodos ruošėjai anaipol nesiribojo apimti tik lietuvių tautžudybę — genocidą; tai ir parodos pavadinimas sako.

3. Paroda, nors ir kilnojama, buvo paruošta didelė, ir jos dokumentus bei kitokius eksponatus apžiūrėti užtrunka keletą valandų. Šie parodos kritikai daug ką pražiūrėjo ar nenorėjo pamatyti. Jų siūlomi papildymai "trūkstamais duomenimis"

iš parodos padarytų studijinę knygą ar ką panašaus.

4. Nei tautžudybė, nei tokių parodų ruošimas laisvame krašte dar nėra virtę "profesionaliniu" dalyku. Gaila, kad "profesionalai" — jeigu tokių esama — laukė 30 metų ir tuo priverstę "neprofesionalus" imtis tokio sunkaus uždavinio, kurį atliko net nelaukdami atlyginimo ar padėkos už eilės metų darbą.

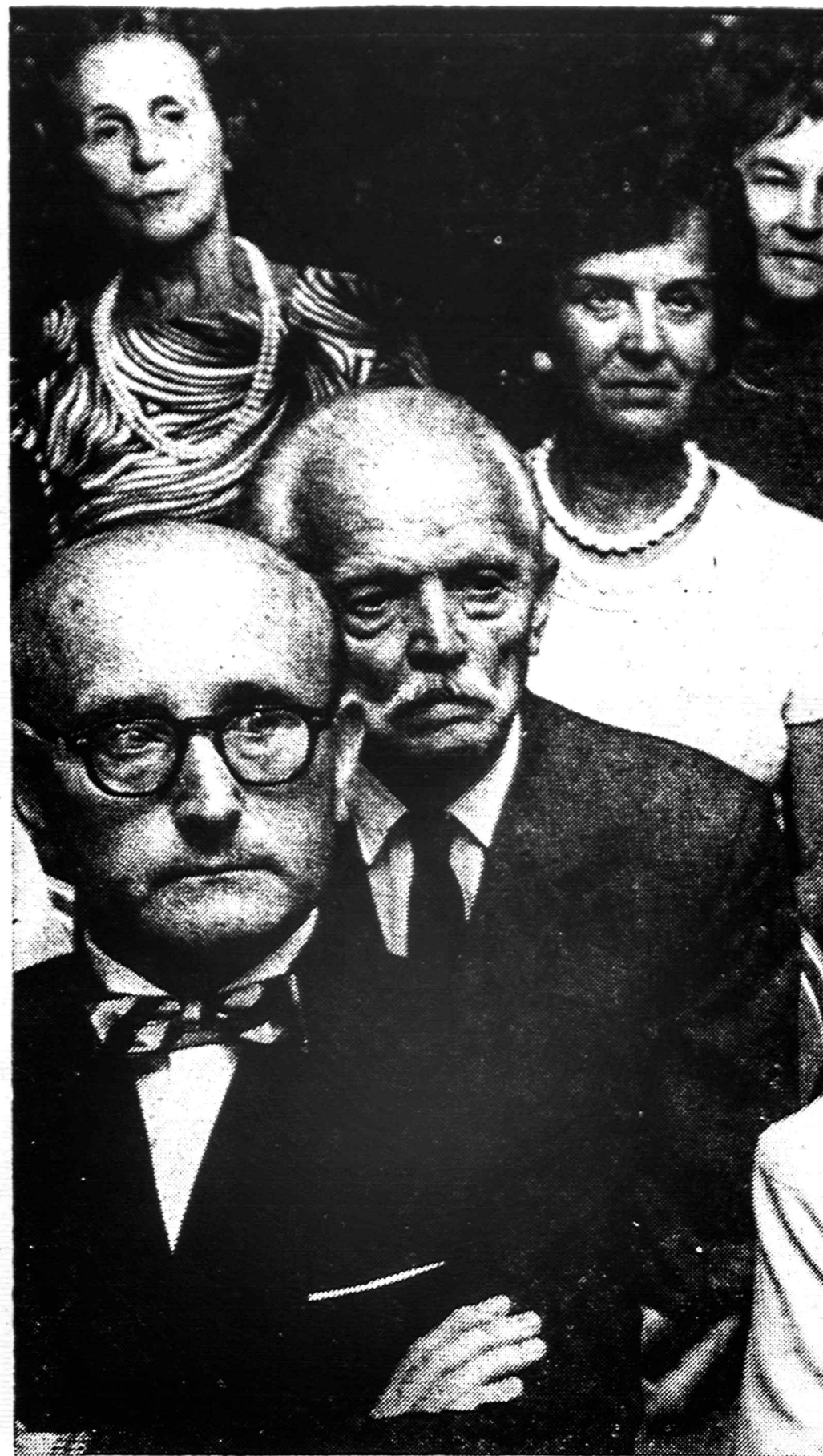
5. Dėl "pasenusios" genocidinės medžiagos panaudojimo vienas iš parodos ruošėjų pažiūrėjo, girdi: "kritikai", savo ryšių su okupanto tarnais ir genocidininkais padedami, tegul iš jų išgauna "nematytos ir naujausios" genocidinės medžiagos, kaip pavyzdžiui: vyskupo Vincento Borisevičiaus teismas ir sušaudymas; kun. Vlodo Mirono, buv. min. pirmininko, kankinimas ir mirtis; rusų armijos vaizdai "košiant" Lietuvos miškus ir kaimus; slaptyjų masinių lietuvių kapų Lietuvoje ir Rusijoje sąrašas; Sibiran vežti sugautų ir laukuose užtvirtų lietuvių vaizdai ir daug, daug to, kas būtų labai reikalinga ne tik parodai, bet ir aplamai Lietuvos kančių istorijai. Gal "ryšininkams" ir "bendradarbiams" NKVD archyvai yra prieinamesni? Tokiai medžiagai vietos parodoje visada būtų surasta.

Parodą mačiusieji lietuviai ir nelietuviai atvirai pripažįsta, kad ji daro gilią, pribloškiančią įspūdį. Patriotinė lietuviškoji spauda taip ją ir aprašė bei įvertino. Tur būt, ne "genocido profesionalų" akimis parodą žiūrėjo ir amerikiečių visuomenės atstovai: kongresmanas G. R. Ford, linkėdamas, kad šią parodą pamatytų kiekvienas jaunas amerikietis, arba kongresmanas E. J. Derwinski, pareikšdamas, kad paroda yra "įspūdingiausia ir prabliaivanti" ("a most impressive and sobering"), arba didžiosios spaudos atstovai, kaip Walter Trohan ir kiti. Chicago's katalikų laikraščio "The New World" redaktorius Floyd Anderson parašė: "We were all quite impressed with the exhibit, which was marvelously well done."

Atviro žodžio daktarai parodoje nerado nė krislo, verto teigiamai paminėti. Savo "kritika" jie išsidavė ir parodė nepaslapiamą norą parodą pristatyti visuomenei kaip nežiūrėtiną ir nevertą dėmesio. Okupantas to tikslu manė atsiėsią, bandydamas parodai uždėti "hitlerininkų" antspaudą, o atviro žodžio "profesionalai" tarėsi būsią sėkmingesni prikerdami parodai "mėgėjų ir nemokšų" eksperimento etiketę.

Lietuviškoji visuomenė turi įsidėmėti, kiek toli kai kurie "ant rankų iš pragaro išnešti kūdikėliai" laisvame krašte mokslų besiekdami jau yra nuėję.

P. Puronas, Z. Kolba

Poeto O. Milašiaus minėjime rugsėjo 27 Kultūros židinyje iš k. A. Vaičiulio, dr. V. Ingelevičiaus, G. Zilionienės, S. Kačinskienės ir E. Čekienės. Nuotr. V. Maželio

Dėl Batun surengtos gegužinės-festivalio

LAISKAS REDAKCIJAI

Jau kelinta savaitė lietuviški laikraščiai mirga aprašymais ir nuotraukomis apie BATUN surengtą bendrą baltiečių kultūrinį pasirodymą. Reik džiaugtis, kad spauda škelbia, nes tai gal vienintelis atpildas tiems, kurie lietuviškai dainai ir šokiams aukoja ne tik savo laisvalaikį, bet dažnai ir pinigą. Tik gaila, kad aprašymuose prasiilenka su tikrove, o rengiant ir pravedant padaryta klaidų.

1. Sakoma, kad tai pirmas bendras baltiečių kultūrinis pasirodymas. Nežinau kodėl BATUNas "užmiršo", kad jau aštunti metai New Jersey valstijoje veikia New Jersey baltiečių taryba ir ji jau surengė tris bendrus kultūrinius pasirodymus — parengimus ir šis buvo ne pirmas, bet ketvirtas.

2. Per vėlai rengėjai susirio su N.J. baltiečių taryba, pavėluota ir šykšti spaudoj rek-

lama, dėl to N. Jersey baltiečiai pasirodyme nepakankamai buvo atstovaujami.

3. Lietuviams buvo staigmena — ir nemaloni; kad programos pravedime lietuvių pasiliko šešėlyje — ponui Miklui buvo leista tik gėles įteikti. Mes ipratę, kad tokiuose pasirodymuose programas praveda tik lietuviai, ir tai visi natūralu, nes New Jersey valstijoje lietuvių gyvena nepalyginti daugiau, nei estų ir latvių kartu sudėjus.

4. Ne tik prieš, bet ir po pasirodymo vietinė amerikiečių spauda neteko užtikti jokio atsiliepimo; matyt, rengėjai nepanoro su vietinių laikraščių redaktorais susisiekti, ar bent mus paprašyti, kad mes redaktoriaus paprašytume atsiųsti savo korespondentų, nes tokie parengimai ir daromi tam, kad išsireklamuotume tarp amerikiečių.

Paš parengimas buvo geras, programa turininga ir gerai atlikta.

P. Puronas, Z. Kolba

NAUJAI GAUTOS KNYGOS

Kritusieji už laisvę, V. Ramo-jaus knygos apie partizanus II tomas. Iliustracijos P. Lapės. Kaina 4 dol.

Pasaga iš vyšnios, A. Baranausko eilėraščiai. 2 dol.

Tiltai ir tuneliai, jaunųjų poezijos rinkinys. R. Bičiūnas, J. Bradūnas, I. Damušytė, K. Gaidžiūnas, M. Kvietkauskaitė, M. Pakalniškytė, T. Pautienytė, R. Sakalaitė, L. Švėgždaitė, A. Zailskaitė. Kaina 2 dol.

Po Dievo antspaudais — Vytauto Didžiojo gados, Leonardas Andriekaus eilėraščiai. Iliustruota dail. T. Valiaus, 106 psl., didelio formato, kaina 3 dol.

Broliai balti aivarai, H. Nagio eilės, kietais viršeliais, didelio formato. Iliustracijos P. Gailiaus, išleido Alg. Mackaus knygų fondas, kaina 5 dol.

Moderni mergaitė. Stasio Ylos, 352 psl. Veikalas, atskleidęs mergaitės problemas, kaina 4 dol.

Gatvės berniuko nuotykių, R. Spalio apysaka jaunimui ir senimui, kietais viršeliais 5 dol., minkštais 4 dol.

Siluva žemaičių istorijoj, I. mas tomas. Kun. St. Ylos, kietais viršeliais, 295 psl., 5 dol.

Kultūrinės gelmės pasakose, Vyt. J. Bagdanavičius II-ji knyga, kaina 5 dol. Galima gauti to paties autoriaus ir I-ą knygą, kaina 3 dol.

Gimtinių takais. Pr. Narvydo pasakojimai, kuriuos parinko J. Valakas, viršelis dail. J. Juodžio, kaina 3 dol.

Sventadienio žodis, Kun. A. Vališkos sekmadieniam pritaikyti Evangelijos aiškinimai, kaina 3 dol.

Rezistencija, R. Spalio romanas, 429 psl. kietais viršeliais, kaina 6 dol.

Lietuviai legionieriai Vietname, Br. Vrublevičiaus išgyventos dienos, kaina 2 dol.

Vysk. Pranas Brazys, jo žodžiai bei mintys ir gyvenimo dienos, kaina 2 dol.

Tau Sesute, Pr. Lemberito gyvenimas, kūryba ir prisiminimai, kietais viršeliais 5 dol., minkštais 4 dol.

Nuizmatika, J. K. Kario studija apie Lietuvos ir kt. šalių pinigų, kietais viršeliais, 340 psl., 15 dol.

Laužai liepsnoja vakaruose. Skautų meniškas albumas, didelio formato, 3 dol.

Sparnuoti lietuviai — Darius ir Girėnas, P. Jurgėlos, 7 dol.

Sakykim, vyrai, taip nebuvo, B. Zumerio satyriniai apsakymai, 2 dol.

Meilė dvidešimtajame amžiuje, P. Maldeiko. 5 dol.

Visi mes broliai, Louis Evelyn, N. P. Seserų leidinys, kaina 2.50 dol.

Nepriklausomos Lietuvos pinigai, J. K. Kario istorija ir nuizmatika, kaina 5 dol.

Tik tau ir man, O. B. Audronės eilės, kaina 3.25 dol.

Be namų, premijuota A. Norimo apysaka. 3.50 dol. Taip pat galima gauti anksčiau išleistą A. Norimo novelių rinkinį. Naujas veidas. 2.50 dol.

Rugsėjo šeštadienis, Birutės Pūkelevičiūtės premijuotas romanas. 236 psl. Išleido Lietuviškos knygos klubas. Kaina 5 dol.

Poezijos pilnatis, B. Brazdžio rinktinė, sudaryta iš 12 to paties autoriaus eilėraščių rinkinių. Dail. A. Dociaus iliustruota, kietais viršeliais, didelio formato, 592 psl., kaina 10 dol.

Dialogas su lietuviais, Br. Railos akimirksnių kronikos 2-roji knyga, 560 psl., kietais viršeliais, kaina 7 dol.

Lietuvių švietimas Vokietijoje, redagavo V. Liulevičius. Kietais viršeliais, didelio formato, 639 psl., kaina 12 dol.

Nemarijoj žemė, Lietuva pasaulinės poezijos posmuose. Antologija sudaryta A. Tyruolio, 176 psl., kaina 5 dol.

Nutuliosios dienos, Zemačių Antano, kaina 1 dol.

Paulius Augius, monografija. Didelio formato albumas. Kaina 17.50 dol.

Tūboto gaidžio metai, K. Barėno. 3 dol.

Prisiminimų fragmentai, K. Musteikio. 2.50 dol.

Lemtingos dienos, J. Jaškauskos apysaka. 2.50 dol.

Dainų Sūkuryje, populiarios bei šokių dainos, 1 dol.

Su Daina, dainorėlis. 392 populiarios lietuviškos dainos, 2 dol.

Trapus vakaras K. Grigaitytės lyrika, kaina 3 dol.

Nemunas teka per Atlantą, Vyt. Alanto novelės. 3 dol.

Mūsų mažoji sesuo, A. Vaičiulio apyskaitės, 2.50 dol.

Lietuvių apysakos, H. Sudermann, vertė V. Volertas, 3 dol.

Milfordo gatvės elegijos, J. Aisčio. 2.50 dol.

Sekspyro sonetai, vertė A. Tyruolis, 3 dol.

Senprusių laisvės kovos, Dr. M. Anyso, 7.50 dol.

Nepriklausoma Lietuva, R. Skipičio, 7 dol.

Lietuvos istorija, V. Sruogienės, 6 dol.

Vilnius lietuvių liaudies dainose, paruošė G. Krivickienė 5 dol.

Dabarties sutemose, Br. Zumerio, 2.50 dol.

Aidas tarp dangoraižių, O. Nendres romanas, 5 dol.

Be namų, A. Norimo premijuota jaunimui apysaka, 3.50 dol.

Ošiančios pušys, H. Mošinskienės apysakos, 2.50 dol.

Meilė trikampį, R. Rasos romanas, 3 dol.

Meilė dvidešimtajame amžiuje, P. Maldeiko, 5 dol.

Alės Rūtos romanai: Vieniši pasauliai, 3.50, Kelias į kairę, 3 dol. Prisikėlimas, 2.50 dol. Žemės šauksmas, 2 dol., ir Zvaigždė viršum girių, 3 dol.

Poezija, J. Aisčio, 6 dol.

Lietuvių literatūra svetur, redagavo K. Bradūnas, 10 dol.

A. Skėmos raštai II tomas, kaina 6 dol. I tomas taip pat gaunamas už 6 dol.

Lituanistikos darbai, redagavo J. Balys, kaina 2.50 dol.

Rūpestis, J. Vaičiūniūnės poezija. 3.50 dol.

Išdžiūvusi lanka, A. Barono novelės, 4.50 dol.

"Atsiminimai iš Balso veiklos", 404 psl., apie 150 įdomių nuotraukų iš Amerikos ir Europos lietuvių gyvenimo. Čia rasite mokinių grupes, chorą, veikėjus ir t. t. Pamatykite kaip atrodo prieš 20-25 metus. Kaina 3 dol.

Lietuva Caro ir Kaizerio nuguose, A. Gintnerio atsiminimai (1914 - 1918), kietais viršeliais 5 dol.

"Awakening Lithuania". Profesorius J. Stukas anglų kalba aprašo lietuvių tautinį atgimimą. Kaina 3 dol. Kietais viršeliais 4 dol.

Encyclopedia Lituanica, anglų kalba, I tomas, redaguotas prof. S. Sužiedelio. 608 psl. didelio formato, kietais viršeliais. Kaina 15 dol.

"Vytautas the Great". 202 psl. Anglų kalboje istorinis veikalas, nušviečias Lietuvos didingą ir garbingą praeitį 14 ir 15 šimtmečiuose. Jaunimui ir kitataučiam ypač svarbu ją perskaityti. Kaina 2 dol.

Liepsnos ir apmaudo asocijai, premijuotas J. Gliaudos romanas. 4 dol.

Agonija, J. Gliaudos, II-roji laida. 5 dol.

Aivarai ir giria, premijuotas J. Gliaudos romanas. 4.50 dol.

The Forest of Anykščiai, A. Baranausko lietuviškas tekstas. Angliškai vertė N. Rastenis. Kaina 3 dol., kietais viršeliais 4 dol.

Sios bei kitos lietuviškos knygos ir plėkštelės gaunamos Darbininko administracijoje.

1970 spalio 5 Chicagoje staiga nuo širdies smūgio mirė Sibiro tremtynis, apdovanotas DLK Gedimino ordenu už darbus nepriklausomai Lietuvos valstybei,

BENEDIKTAS BUTKUS

1940 liepos 11 buvo bolševikų suimtas ir kalintas Raseinių kalėjime, o 1941 ištremtas į Sibirą. Po 20 metų kalėjimo ir darbų įvairiose Sibiro stovyklose, 1961 grįžo į savo gimtąją Skirsnemunę. 1967 rugsėjo 6 atvyko į JAV pas savo šeimą ir gyveno Clevelande, Ohio.

Su giliu skausmu liūdime, netekę savo brangaus ir mylimo vyro, tėvo, senelio ir brolio. 1969 spalio 9, karštą užbėrę Lietuvos žemės žiupsneliu ir gintaro trupinėliu, palikome Jį amžinajam atilsui Visų Sielų kapinėse — Clevelande.

Prašome visus artimuosius prisiminti velionį maldose.

Zmona Pranė Butkuvienė, sūnus Raimundas, dukterys Aldona Stempužienė ir Nijolė Brazienė, sesuo Ona Mališauskienė, anūkai Almis ir Linas Stempužiai, Teresė, Kristina ir Jonukas Braziai ir proanūkė Kristina

A + A

Zigmui Jonynui

mirus, jo broliui dailininkui V. K. JONYNUI bei kitiems artimiesiems gilią užuojautą reiškiamė ir kartu liūdime

Birutė ir Vytautas IGNAI

A + A

Zigmui Jonynui

mirus, brolių V. K. JONYNĄ ir kitus gimines nuoširdžiausiai užjaučiame.

K. GRAUDIENĖ, Rūta, Raimundas

Chicagoje Ciurlonio galerijoje Marija Zukauskienė buvo surengusi savo tapybos kūrinių parodą. Nuotraukoje parodos metu M. Zukauskienė (k.) kalbasi su aktores Zita Kėvalaityte-Visockiene. Nuotr. Z. Degučio

NAUJOS PLOKSTELĖS

Dainos, Aldonos Dičiūtės. Trečiokienės įdainuota: Siuntė mane motinėle, Trys mane peikė, Liepė man motulė, Pavasario dienele, Oi ko verk, se-sele, Vai pūtė, pūtė, Tykiai, tykiai Nemunėlis teka, Beaušanti aušrelė, Mano gimtinė, Vai gražu, Mano rožė, Rūta, Ne margi sakalėliai, Per pasaulį einas žmogus, Jei gyvenimas sapnas ir Malda. Mono 5 dol.

Sodauto, Vilniaus vyrų choras "Varpas", 1969 m. Italijoje laimėjęs 2 pirmąsias premijas, dainuoja: Kur tas kalnelis, Augo kieme klevelis, Ant kalno karklai siūbavo, Gaudžia trimitai, Oi tu sakal, Užia girelė, Dauno lylio čiūto, Sodauto, Nakties valsai, Tyliai, tyliai, Ziedelis-Pigarelis, Naktis, Medžiotojų choras, Laisvasis šaulys ir Vergų choras. Išleido "Krivulė" Montrealyje. Mono, galima groti ir stereo. Kaina 5 dol.

Motule Mano. Dainuoja T. Serapinienė: Pas močiutę augsu, Dainuok, motule, Lopšinė, O'kai aš pas močiutę buvau, Močiute mano, Liūlia, liūlia, mažutėlė, Močiute ir Sveika Marija. Pasakoja I. Serapinas: Motinėlis veidas ir kaip Pelelis mokslus ėjo. Skaito Z. Juškevičienė: Sveikinimas Motinai ir Motinai Tėvynei. Mono 5 dol.

Toks Mūsų Likimas. Violetos Bendžiūtės įdainuota pritariant gitarai, moderniškos muzikos dainos: Toks mūsų likimas, Mėlynos akys, Vasara ateina, Lopšinė, Naktis, Aš verkiu viena ir Laukiu tavęs. Stereo 5 dol. galima naudoti ir mono.

Lietuva Brangi. Lengvos muzikos solistų ir chorų įdainuota: Lietuva brangi, Per šilėlį jū, Senas jūrininkas, Apynėli žaliasai, Nemunas, Žibuoklė, Tu prisimink, O tu Joneli, Daina apie Klaipėdą, Lietuviška polka ir Lietus lynojo. Mono 5 dol. galima naudoti ir stereo.

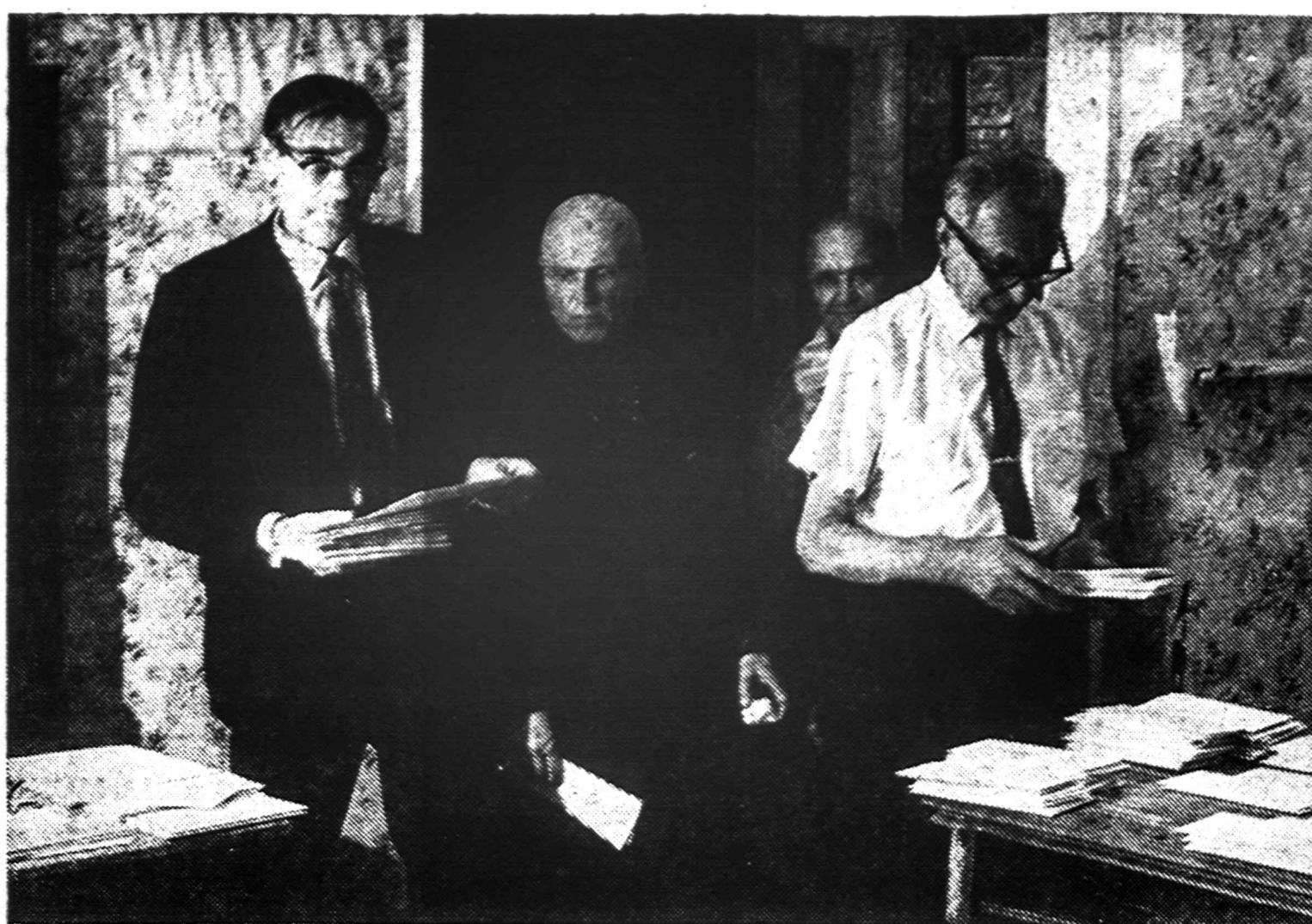
Gaudžia Trimitai. Įgrojo Stuttgarto simfonija, Br. Jonušai diriguojant: Gaudžia trimitai, Įžengimas į Vilnių, Ramovėnė žengia, Tai ne miškas šlama, Šeriau žirgelį, Parado maršas, Kur bazužė samanota, Nedėlios rytėlį, Plaukia sau laivelis, Saulės pirmyn, Ei pasauli ir Leiskit į Tėvyne. Kaina 6 dol.

Sol. Stasio Baro Operų Arijos su Stuttgarto simfonija Dariusi Lapinskui diriguojant: Karnavičius: Radvila Perkūnas—Jonušo daina (act. 1), Ponchielli: La Gioconda—Cielo e Mar (act. 2), Puccini: Tosca—Harmonija slaptinga (act. 1), Turandot—Nessum dorma (act. 3) ir Manon Lescaut—Donna non vidi mai (act. 1), Verdi: Aida—O, kad mane paskirtų: mano Aida (act. 1), Halevy: La Juive—Rachel, Tave dangus (act. 4), Bizet: Carmen—Gėlė, kurią man dovanojai (act. 2), Giordano: Andrea Chenier—Colpo qui m'avete un di all'azzurro spazio (act. 1), Leoncavallo: Pagliacci—Eit vaidint: Juokis Pajace (act. 1), Stereo 7 dol.

Aurelia, A. Paukštelienės lengvos muzikos su čigonų orkestru įdainuota: Balti beržai, Tau, mylimasis, Lakšutė, Žali laukai, Gelsvos purienos, Ar prisimeni tu, Tamsi naktis, Zvejys, Vievėsi ir Jo šypseną. Stereo 5 dol. galima groti ir mono.

"Dainuok jums, Aurelija". Mano gitara, Meilės ilgesys, Melsvas drugelis, Vandens lėlija. Aukso žiedai, Ažuolų šlamės, Baltos rožės, Einu namo, Vasaros lapai, Jau niekad ir Mama. Lengvos muzikos plokštelė kurią įdainavo A. Paukštelienė. Stereo, galima naudoti ir mono, kaina 5 dol.

Sios bei kitos plokštelės ir knygos gaunamos Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221. (Persiuntimui pridėdama 50 c.)

New Yorko LB apygardos rinkimai į tarybą bus šį savaitgalį, spalio 16, 17 ir 18 dienomis. Kultūros židiny buvo sutvarkyta kartoteka ir parengti balsavimo laiškeliai. Vakaraus dirbo viso apie 60 žmonių. Nuotraukoje — kirsto laiškus su balsavimo vokais iš K. J. D. A. Pumputis, J. Jankus, J. Galiūnas, J. Zarauskas.

KEARNY, NEW JERSEY

Parapijos atlydai

Rugsėjo 29 sutrumpintai, bet iškilmingai buvo atšvesti Sopulingosios Dievo Motinos parapijos atlydai.

Priešpiet parapietų intencija buvo aukojamos mišios; vakare vyko gana įspūdingos pamaldos: sugiedotos giesmės, sukalbėtos tikėjimo aktas, Svč. Jėzaus Sirdies litanijs; po to buvo procesija ir Svč. Sakramento pagarinimas.

Prasminga ir turininga pamokslą lietuviškai ir angliškai pasakė Svč. Trejybės lietuvių parapijos klebonas kun. John Scharnus, primindamas Dievo pranašystes žmonijai.

Atlydai baigti giesmės "Sveika, Marija, motina Dievo".

Tenka pastebėti, jog atlyduose dalyvavo visa eilė dvasiškų (apie 30). Jų tarpe buvo ir prel. J. Balkūnas, Maspetho Viešpaties Atsimainymo parapijos klebonas.

Kiek liūdnesnis išpūdis buvo, kad tokia svarbia proga žmonėms nepripildė baznycios. Reikėtų iškviesti prieščius.

Lietuvių kaimynai

Siame miestelyje yra nemaža lenkų tautybės žmonių. Vieni jų jau iš anksti išsikūrė, kaip ir lietuviai; kiti atvykę vėliau, po antrojo pasaulinio karo. Turi jie ir savo draugijas, ir klubą, esantį šalia Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro. Vadinamas jis — Polish American Citizens Club in Kearny, N.J. Jam vadovauja labai veiklus ir darbštus pirmininkas T. Naprawa. Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro santykiai su kaimynais labai draugiški. Jų salė maža, todėl jie savo didesnius rengimus ruošia mūsų salėje.

Didelis parengimas Liet. Katalikų Bendr. Centro salėje lenkų buvo suruoštas spalio 4. Jame buvo pristatytas Wm. Kupa, kuris šio rudens rinkimuose kaip respublikonas kandidatuos į tarybininko (councilman) vietą.

Vėl naujas kapas

Labai gaila, kad nedidelė mūsų saujelė diena dienei reikėtų. Rugsėjo 20 su šiuo pasauliu atsiskyrė Stasė Baužienė, dar būdama pačiame gyvenimo pusiaukelyje, vos 47 metų. Po antrojo pasaulinio karo iš Vokietijos 1946 buvo įsikūrusi Anglijoje. Ten ištėkėjo ir sukūrė šeimą. 1957 persikėlė į šį kraštą ir apsigyveno Kearny, N. J.

Jonas ir Stasė Baužai — abu iš Kretingos apskritys. Jonas iš Benaičių kaimo, Stasė iš Liepačių.

A. a. Stasė paliko liūdinčią šeimą: vyrą ir 5 vaikus (3 sūnus ir 2 dukras).

Palaidota rugsėjo 22 Sv. Kryžiaus kapinėse, N. Arlington, N. J.

Išėkis ramybėje!

J. Mel.

Veronika Količienė, iš Pittsburgho, aplankiusi Darbininką

Veronika Količienė, ilgąmetė veikėja bei lietuviškų darbų didelė rėmėja, šiais metais dalyvavusi Lietuvos vyčių ekskursijoje į Europą lietuvių koplyčios Romoje šventinio proga, dalyvavo ir rudeninę išvyką į Kennebunkport, Maine. Džiaugiasi, kad turėjo progos pirmą kartą aplankyti gražią pranciškonų sodybą. Ta pačia proga aplankė Brooklyne ir Darbininko įstaigas.

Maironio lituanistinė mokykla

rengia

RUDENS BALIŲ

šeštadienį, lapkričio 14 d.,

7:30 v. vakaro

MASPETHO PARAPIJOS SALEJE

— Sokiams gros Joe Thomas —

NAMUOSE GAMINTAS MAISTAS

Bilietai užsisakomi iš anksto. Prašom skambinti:

I. Garunkatienė tel. 516 WE 8-7046
J. Birutienė — VI 7-5129
A. Bulotienė — 201-839-4468

Lietuvių Katalikų Religinė šalpa prašo padėti lietuviams, atsidūrusiems Lenkijoje. Vienas iš daugelio laiškų: "Kad nereikėtų ilgai spėlioti, kas rašo ir ko prašo, tuojau parašysiu, kad jau keletas šeimų gavo iš Jūsų maldaknygę "D. Ranybės Salinis". Kadangi pas mus tokių nėra, tai su prašymu kreipiuosi — prisiųskite man ir kitam mano draugui minėtą maldaknygę. Už tai būsiu labai dėkingas". Maldaknygių Darbininko administracijoje yra daug ir todėl labai papigintai galima pasiųsti į Lenkiją. Siųskite auką: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

H. W. MALE

EXP DELICATESSEN MAN
Excellent working conditions part time 8-2 (5 or 6 days) — Lynwood Deli 152 Lynwood Plaza Fort Lee, New Jersey. Call 201-944-9609, until 4 PM.

ASSEMBLERS general factory day shift and second shift. Lodi area. Will train. Must speak English. Call for Mr. Hunderfund 201-487-3521

Experienced Operator on Plastics must have car steady work LATIN PLASTIC COVER 249 Straight St. Paterson, N. J. Call 201-742-2779

Cutters — will train willing persons for interesting job of cutting suede & leather for men's coats. Full time, steady job, benefits — Excellent Leather Coat Co., 55 School Ave., Somerset, N.J. 201-247-8832

Tool & Die maker watch case manufacturer offering excel oppty for top notch personnel. Top pay, benefits. (212) 784-7840, 8:30 to 5:30 p.m.

"SCHOOL BUS DRIVERS"

needed for
7 AM - 9 AM & 2 PM - 4 PM
Training Program Available
\$3 per hour — \$2 hour minimum
Will assist in obtaining license.
Huntington area, (516) HA 7-0011

EXP JEWELRY

Stone Setters - Polisher - Jewellers
Good salary and Union Shop
DESIGNCRAFT JEWELRY
INDUSTRIES
380 Second Ave., N.Y.C.
Call — 533-2300

SALESMEN with Car. Experienced or will train in whole sale Radio and T.V. line. Salary and commission. Apply in person only 9 AM to 11 AM Empire Sales 32-68 Steinway St. Astoria, Long Island, N.Y.

CHEF or COOK — Italian-American cuisine. Call (201) 729-3424 or apply at Central Hotel — Sparta, N.J. Steady job, good pay.

Exp Auto Mechanics exp on motorcycles full or part time Ghost Motorcycles 194 Main St. Port Washington, 516-883-5300 or 212-297-2292

EXP MECHANICS

Must have own tools on foreign & American cars. Steady work, salary open, all fringe benefits. See Mr. Bill Foster Gundaker. CENTRAL MOTORS, 601 F. St. Belmar, N.J.

EXPERIENCED TAILOR — Semi-retired — 3 days a week part time — 3 hours daily. Call 879-3169

Service Station Attendants Texaco Inc. must be experienced, over 21, clean cut—no hippies. Benefits, pension plan after 1 yr. paid vacation. Call Mike Javanovic 914-358-6789 or stop in at 124 Rt. 303, West Nyack, N.Y. — An Equal Opportunity Employer.

GENERATOR STARTER REBUILDER

Call EV 8-2894

GUARDS

Good Future. Company and Union Benefits. Must pass physical. References and D.O.D. Security. Call: RA 9-2040
9 AM - 11 AM Monday thru Friday
Equal Opportunity Employer

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastas, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Incorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD

President

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shalina ir adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$175,000,000.

Current dividend 5½% on all accounts.

Dabar moka 5½% už visų rūšių taupomus pinigus.

Happy Columbus Day

to all our good friends
and neighbors.

BECK SHOE STORES

65 Stores Located in Metropolitan New York

and Vicinity

H. W. FEMALE

SALES — COSMETICS
Part time (eves) women/men average earnings \$100 for 2-3 eves. a week. Selling wigs, cosmetics and jewelry at private home parties. No experience required—will train. Car necessary. Work in Queens, Nassau. Call Mrs. Steinberg 516-482-4806

General Foods wants YOU! to be beauty consultant in it's new subsidiary. Vivian Woodward Cosmetics will teach you professional make-up technique, how to select clients, etc. Earn part time \$50-\$150 per week. Apply: 199 Jericho Turnpike Floral Park, New York — 516-437-9200

SINGER operators on dresses and sweaters. Exp operators will have the advantage of good pay, fringe benefits, Union shop and overtime. Apply: Cornish Knit, 121 Ingraham St. Brooklyn, N.Y. For appointment or directions call: HY 7-1230.

Work near home — WAITRESSES, experienced only full time day or nights good pay Bacchus XVII 350 Route 17, Paramus, New Jersey — Call: 201-261-0353

COUNTER HELP

Full or part time—women preferred steady job good working conditions. For our 3 stores: 50 Caldwell Ave. Maspeth, 429-0278; 5101 Gowline Street Maspeth, 672-7969; 168-02 Union Turnpike Flushing, 526-3813

WOMAN FOR DOMESTIC HELP in Catholic Rectory. Cleaning and housekeeping, living-in facilities — ideal surroundings. English speaking parish in Bayonne, N.J. Telephone (201) 437-0833

REAL ESTATE

2 Lots for Sale in Greenwood Lake area. Corner location short walk to private lake. Asking \$1,000 for each lot. Call Mrs. Reid — 201-569-1198

Outstanding buys reduced, 2 houses \$31,500 & \$36,500. Many extras, immediate occupancy. Call 914 PE 7-8187 or PE 7-7046 owner. Catholic school & church nearby.

Virginia 9-4496

A. R. SHIPLEY COMPANY

Aluminum Combination Windows and Doors
Jalousie Windows
Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N. Y. 11208
Allen R. Shipley

TO PLACE

YOUR AD

CANCEL OR CHANGE

Tel.: GL2-2923

SERVICE

MARIO'S Auto Inspection Repair Station headlights adjustment wheel alignment, motor tune-up & brake service. Shell Bay Ave Mayville, NJ Cape May Court House opp. State Inspection Dep. Sta. 8 AM - 5 PM Closed Sun-Mon. Owned & operated by Mario De Santis. If you want to go "See MARIO". Call 609 465-5607

PRODUCTS LA FLOR

Looking for Distributors to sell spices in Super Markets in N.Y. - N.J. - Conn. - L.I. - Phila. Must have own truck. 160 Scholes Street Brooklyn, N.Y. Call 212-384-2888 or 384-2873 — Mr. Torre.

B & B Rubbish Removal all work done at reasonable rates no job too big or too small — 116 W 123rd Street New York City, 666-1195

New Standard Auto Body Shop — Collision experts & insurance problems. 512 Elizabeth Ave. East Linden, N.J. 201-486-8770 Bill Daniels

MALE - FEMALE.

Girls-Men wanted to take messages and answer telephones no exp necessary, full or part time — A & A Answering Service. Call 345-5078.

MANAGEMENT TRAINEES

National insurance company has immediate openings for men who want security, independence, splendid income, and prestige in the community. Please call Mr. Petersen — (212) 497-1814 Ridgewood, Queens. Metropolitan area & Nassau County

GENERAL FACTORY HELP Steady jobs Salaries \$74-\$100. Good working conditions — ALL STATE EMPLOYMENT AGENCY 400 E. 148th St. N.Y.C. Call 635-9818

Work near home — EXP CHEF full time nites only. Also WAITRESSES and Utility Personnel — days or nites — MODERN GRILL REST 31 W. Main Street, Mystic, Conn. Apply in person, no phone calls.

Kas norėty skelbti Darbininke prašomas skambinti: GL 2-2923

DARBININKAS

NEW YORKO
NAUJENOS

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Baltiečių manifestacijai ir protesto demonstracijai, kuri įvyks spalio 18 prie JT New Yorko, vadovauja šešių asmenų koordinacinis komitetas, į kurį įeina po du atstovus iš kiekvienos tautos. Iš lietuvių pusės koordinatoriais yra — prel. Jonas Balkūnas ir Batuno vykdomasis pirmininkas Kęstutis Miklas.

Prof. dr. A. Šlepetytė-Janašienė, Lietuvių Katalikų Moterų Organizacijų Pasaulinės Sąjungos valdybos pirmininkė, ir B. Venckuvienė, LKMOPS atstovė tarptautiniam ryšiam, lankėsi pas Jungtinių Tautų atstovę dr. A. Ziziamos ir p. C. Schaeffer ir buvo pakviestos pietų Jungtinių Tautų rūmose New Yorko. Buvo išsamiai pasikalbėta lietuvių katalikų ir tarptautinės veiklos reikalais.

Charles Binkis pastoviai apžiūrėta foto nuotraukomis keletą N. Y. ir Brooklyno laikraščių. Jo foto reportažą apie didžiulį gaisrą Brooklyne išdėdė Daily News spalio 10 d. laidos centriniuose puslapiuose. Tiek Charles Binkis, tiek jo žmona Antanina dažnai foto nuotraukų prisijūnia ir Darbininkui.

Pabaltiečių komiteto ir organizacijų bendras paskutinis pasitarimas prieš demonstracijas prie Jungtinių Tautų bus trečiadienį, spalio 14, 7:30 v. v. Estų namuose 243 34 St. (prie 2 Ave.). Organizacijų atstovai prašomi dalyvauti.

Spalio 18 demonstracijai prie JT yra labai reikalinga piniginė parama visom išlaidom padengti. Visuomenė ir organizacijos yra prašomos padėti. Auksas siųsti United Baltic Appeal vardu, 2789 Schurz Avenue, Bronx, N. Y. 10465. Ten pat galima gauti visas smulkesnes informacijas, skambinant telefonu (212) 828-2237.

Praeityje buvo bandoma aiškinti, kad New Yorko Lietuvių Bendruomenė yra verta dviejų atstovų taryboje. Mūsų įsitikinimu — esame kur kas gausesni. Įrodyk tai balsuodamas!

L.B. N.Y. Apygardos
Rinkiminė Komisija

DAIL. GIEDRĖS ŽUMBAKIENĖS
KŪRINIŲ PARODA

spalio 17-18

Kultūros Židiny

361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Paroda atidara abi dienas nuo 1 val. popiet iki 9 v.v. Atidarymas 7 v.v. šeštadienį.

PARODA RENGIAMA MAIRONIO
LITUANISTINEI MOKYKLAI
PAREMTI.Parodą rengia ir visus atsilankyti kviečia
New Yorko ateitininkės

Manifestaciją ir protesto demonstraciją prie JT, ryšium su Jungtinių Tautų 25 metų sukaktim, rengia visos baltiečių organizacijos "Baltic Rally Committee" vardu.

Jonas Petrauskas, 84 metų amžiaus, miręs spalio 7, palaidotas Sv. Jono kapinėse spalio 10 iš Angelių Karalienės parapijos bažnyčios. Laidotuvėse dalyvavo 29 kunigai ir pilna bažnyčia velionies giminė bei draugai. Mišias aukojo penki kunigai: velionies sūnus kun. Antanas Petrauskas, Angelių Karalienės parapijos klebonas, prel. Jonas Balkūnas, V. J. Atsimainymo parapijos klebonas, kun. Juozas Aleksiusas, Apreiškimo parapijos klebonas, kun. Jurgis Gurinskas, Aušros Vartų parapijos klebonas New Yorko, ir kun. Pranas Ramanauskas, Petrauskų giminaitis, Šv. Stanislovo parapijos klebonas Ozono Park, N. Y. Pamokslą pasakė prel. Jonas Balkūnas. Per mišias giedojo Brooklyno ir apylinkės lietuviškų parapijų vargonininkai.

Lietuvos vyčių centro valdyba posėdžiauja lapkričio 8 d. 2 v. popiet lietuvių parapijos salėje Newarko. Naujosios Anglijos vyčių apskritis savo suvažiavimą ir seimą nutarė surengti kitais metais rugpjūčio mėn. pranciškonų vienuolyne Kennebunkporte, Maine. Tai bus Lietuvos vyčių savaitė.

Antanas Rugys, žinomas Patersono lietuvių veikėjas, Lietuvos atsiminimų radijo pikniko Bayonneje sveikinimo kalboje iškėlė mintį, kad New Jersey lietuvių organizacijos turėtų imtis žygių bendrai surengti šio radijo 30 metų sukakties minėjimą. Tuo reikalu šaukiamas posėdis lapkričio 15, sekmadienį, 2 v. popiet direktoriaus dr. J. Stuko namuose, 1467 Force Dr., Mountainside, N. J. Kviečiami organizacijų atstovai ir pavieniai asmenys.

Apreiškimo parapijos choras koncertuoja LKM Sąjungos 29 kuopos surengtame vakare spalio 11 Apreiškimo parapijos salėje. Diriguoja Algirdas Kačanauskas. Vakaras praėjo labai sėkmingai — Kultūros židinio statybai surinkta apie 1000 dol. Plačiau kitame nume ryje.

Amerikos Lietuvių Tautinės
Sąjungos 1-jo skyriaus narių

metinis susirinkimas įvyks spalio 16, penktadienį, 7 v.v. A.E. Jurgėlos patalpoje — 1497 Putnam Ave., Brooklyn, N. Y. Po ilgesnių vasaros atostogų pertraukos skyriaus valdyba vėl rūpinasi pradėti visuomeninę ir kultūrinę veiklą, apsvartyti skyriaus veiklos programą. Bus dr. Broniaus Nemicko paskaita ir Jurgio Kiaušnės filmų kronika, diskusijos ir prie kavutės laisvas pašnekesys. Skyriaus valdyba kviečia visus skyriaus narius ir bendraminčius šiame susirinkime dalyvauti.

Rūtos ansamblis lapkričio 7 lietuvių parapijos salėje rengia koncertą, vakarienei ir balių buvusiame dirigentui Algirdui Kačanauskui pagerbti.

Lietuvos atsiminimų radijo valanda, girdima šeštadieniais nuo 5 iki 6 v.v. iš New Yorko WEVD stoties, nebuvo transliuojama spalio 10 dėl žydų pamaldų jų švenčių proga. Nuo spalio 17 programa bus girdima tik standartinėmis AM bangomis 1330 kilociklių. Ji nebus duodama FM bangomis kaip iki šiol. Programos vedėjas dr. J. Stukas tačiau džiaugiasi, kad netrukus stoties siustuvai bus perkelti į Staten Island, N.Y., ir žymiai patiprinti. Klausytojai ne tik New Yorko apylinkėse, bet ir New Jersey, Long Island ir Connecticut galės žymiai geriau girdėti Lietuvos Atsiminimų programą AM bangomis. Gauta laišku, kad šiomis bangomis programa pasiekia klausytojus Maine valstybėje ir Montrealyje, Kanadoje.

Dailininkės
G. Žumbakienės
paroda

(atkelta iš 4 psl.)

Dail. Giedrė Žumbakienė meno studijas baigė 1961 m. St. Xavier kolegijoje Chicagoje. Kurį laiką studijas tęsė Chicago Meno Institute. Su savo kūriniais yra dalyvavusi visoje eilėje amerikiečių ir lietuvių parodų, yra surengusi ir pati viena parodas. Priklauso jaunųjų dailininkų grupei — Dailei. Priimta nare į Chicago dailininkų draugiją, nuo 1963 jos darbai priimti Chicago Art Institute Sales and Rental Gallery.

Pranešu giminėm ir pažįstamiem, kad š.m. spalio 12 dieną po ilgos ligos mirė mano mylima sesuo

A. J. A.

VANDA MARIJA URBANAVIČIOTĖ.

Pašarvota J. Garšvos Haven Hill sermeninėje, 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Laidotuvės įvyks penktadienį, spalio 16 d. 10 v. ryto iš Apreiškimo parapijos bažnyčios į Cypress Hill kapines.

Giliam nuliūdime likusį sesuo

DR. JADVGA URBANAVIČIOTĖ

LB Tarybos rinkimus užbaigiant

(atkelta iš 7 psl.)

mažėjo, o apygardos su mažesniu balsavusių skaičiumi turės daugiau atstovų.

New Yorko apygardos valdyba tiki, kad ši apygarda gali būti sėkmingai taryboje.

Tam tikslui pasiekti reikia tik, kad per du tūkstančius lietuvių dalyvautų rinkimuose. Net ir atsižvelgiant į newyorchiečių įprastinį rezervuotumą, šis skaičius yra visai realus, nes apygardos ribose save laikanti lietuvių yra tikrai keletą kartų daugiau. Tegu tik kiekvienas, kas gaus paštą apygardos valdybos pasiūstą balsavimo lapelį, jį gražina rinkiminei komisijai, atžymėjęs jo pasirinktus kandidatus.

St. Dzikas

Šių pavėluotų rinkimų pro-

Balfo vajuos mėnesio 10-ties dienų rezultatai (iki spalio 9) patenkinami. Į išsiuntinėtus 13 šimtų laišku-kvietimų, tiesa, atsiliepė mažiau rėmėjų, negu buvo laukta, bet užtat jų tarpe yra pirmieji aukoję po šimtinę: tai dr. J. Kazickas ir A. Starkus, M.D. Pamažu plaukia fantai ir į "laimės šulinį", iš kurio laimę trauks atsilankiusieji į vajuos koncertą (spalio 24, šeštad., Maspetho liet. par. salėje). Fantai iškiami Balfo Centrai (105 Grand St., Brooklyn) iki spalio 17.

Richmond Hill skubiai paruošamas 2 šeimų geram stovyje namas. Informacijai skambinti tel. 846-3094.

Klebonijai reikalinga šeimninkė. Skambinti 255-2648.

Šveicariškų laikrodžių labai papigintomis kainomis galima gauti pas laikrodininką Stasį Citvarą. Laikrodžių gerumas visu 100 procentų garantuotas. Ypač rekomenduojama tiems, kurie nori siųsti į Lietuvą, nes tie laikrodžiai bus gerai patikrinti. Taip pat St. Citvaras priima laikrodžius pataisyti. Skambinti telefonu 846-3648.

Kultūros židinio, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y., telefono numeris yra 827-9865.

BOSTONO
ŽINIOSIdomus ateitininkų
simpoziumas Bostone

Ateitininkus domina visos su gyvenimu susijusios problemos. Jie tiki, kad reikalinga ir naujina pažinti, kas dedasi aplink mus. Tik pažinus aplinką ir jos problemas, geriau galima atsikirti gera nuo blogo, lengviau susidaryti savo nuomonę ir padaryti sprendimą.

Viena iš daugelio šių dienų aktualių problemų yra gimimų kontrolė. Ši tema buvo gvildinama Bostono vyr. ateitininkų

ALGIRDO KAČANAUSKO
PAGERBTUVĖS

Rūtos ansamblis rengiasi pagerbti savo buvusį vadovą ir dirigentą muziką Algirdą Kačanauską. Šis draugiško nusiteikimo žmogus per penkiolika metų į šį chorą yra įdėjęs daug darbo ir širdies. Ir tai, galima sakyti, be atlyginimo ir ekonominio išskaičiavimo. Rūtiečiai, norėdami ir savo maestro darbą atkreipti dėmesį ir atsidėkoti, lapkričio 7, 7 val. vak., Newarko Šv. Trejybės salėje, Adams Street, Newark, rengia jam pagerbimą ir puotą.

Būtų tikslu ir prasminga, kad ne tik dabartiniai ir buvę Rūtos ansamblio nariai, bet taip pat ir plačioji lietuvių visuomenė į pagerbtuves gausiai atsilankytų, nes muz. A. Kačanauskas to yra su kaupu užsitarnavęs.

Rezervacijų reikalu kreiptis šiuo telefonu: (201) 226-8547, po 5 val. vakaro.

(j.vbs.)

Lietuvė šeiminkė ieško vietos. Siūlyti nuo 6 iki 8 val. vakaro tel. (212) 782-3347.

susirinkime, kuris įvyko E. Ribokienės — E. V. Sužiedėlių namuose Brocktone rugsėjo 27. Simpoziume dalyvavo kun. V. Zakaras, dr. S. Jasaitis, dr. J. Navickas ir moderatoriumi buvo E. Sužiedėlis. Tema buvo pristatyta iš religinės, medicinos ir filosofinės-psichologinės pusės.

Dr. J. Navicko žodis buvo trumpas, bet taiklus. Pagrindinė mintis — žmogus turi pamiršti savo žmogiškumą, bet kokią sprendimą darydamas.

Kun. V. Zakaras atstovavo oficialų Bažnyčios nusistatymą, — vadinasi, pasisakė prieš bet kokią dirbtines priemones gimimų skaičių reguliuoti.

Dr. S. Jasaičio išsamiai pateikta medžiaga buvo papildyta statistiniais duomenimis, kurie dalyką dar labiau pagilino. Pažairino savo žodį ir iš medicinos praktikos, pvz. — katalikų gydytojų nusistatymas tuo klausimu.

Dr. J. Girniaus paklausimai iškėlė sąžinės klausimą. Dėl laiko stokos šios diskusijos buvo nutrauktos. Taip dauguma jau tū, kad štai iškilo nauja idomi tema — kas yra sąžinė? Temą gal vertėtų plėtoti kitame susirinkime.

Šiuo metu vyr. ateitininkų valdybą Bostone sudaro: pirmin. inž. J. Balčiūnas, vicepirmininkė J. Ambraziejienė, išd. V. Sužiedėlienė, sekretorės S. Cibienė ir B. Kuodienė ir valdybos narys — inž. B. Kruppis. S.C.

Graži ir vertinga dovana vyrams. Vyriški šveicariški laikrodžiai firmos HY MOSER 18 karatų 15,3 gramų aukso, 17 akmenų, automatiškai užsiveda, rodo dienas ir datą, incabloc. Naujausios gamybos ir mados. Fabriko garantija. Kaina 89.95 dol. S. V. Staras — Importer, 23 Mendon Street, Worcester, Mass. 01604.

ESAM LAISVI - NETYLĖKIM!

JUNGTINIŲ TAUTŲ 25 METŲ SUKAKTIES
PROGA

Sakykim

visiems drašiai ir vieningai, kad lietuvių tauta yra dar gyva;

Protestuokim

prieš Sovietų Rusijos okupaciją ir sistematingą naikinimą Pabaltijo tautų;

Reikalaukim,

kad rusai tučtuojau pasitrauktų iš mūsų tėvų žemės;

Prašykim,

kad laisvasis pasaulis ir Jungtinės Tautos po 25 metų atbustų pagaliau, sugrąžintų laisvę ir atstatytų nepriklausomybę LIETUVAI, LATVIJAI ir ESTIJAI;

Dalyvaukim

visi laisvojo pasaulio lietuvių, latvių ir estų

MANIFESTACIJOJ

ir
PROTESTO DEMONSTRACIJOJ
PRIE JUNGTINIŲ TAUTŲ

ši sekmadienį, spalio 18, 1970

2 val. p.p.

Dag Hammarškold Plaza aikštėje prie JT būstinės
(First Avenue ir 47th Street, New Yorko)

Dalyvaukim su vėliavom ir pasipuošę tautiniais rūbais.
Manifestacija ir protesto demonstracija įvyks
nežiūrint kokiame orui esant.

Pabaltiečių
Manifestacijos
Komitetas